

บทที่ ๓

บุคลิกภาพทางการเมืองของครูประชาบาล

ในบทนี้จะนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูประชาบาล เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า ครูประชาบาลมีบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และแบบอำนาจนิยมในระดับใด การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องดังกล่าวนี้ จะพิจารณาภาพรวมก่อนแล้วจึงศึกษาพิจารณาส่วนย่อยในรายละเอียดต่อไป เนื้อหาสาระในบทนี้จะเสนอเรียงตามลำดับกันดังต่อไปนี้

๑. ระดับความสูงต่ำของบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
 - ๑.๑ ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น
 - ๑.๒ ความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมือง
 - ๑.๓ ความสนับสนุนเสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด
 - ๑.๔ ความเสมอภาคในด้านการเมือง
 - ๑.๕ การยอมรับในความแตกต่าง
๒. ระดับความสูงต่ำของบุคลิกภาพทางการเมืองแบบอำนาจนิยม
 - ๒.๑ ความเคร่งครัดในวัฒนธรรมและประเพณีนิยม
 - ๒.๒ การยอมรับอำนาจโดยปราศจากการไตร่ตรอง หรือต่อต้านแต่ประการใด
 - ๒.๓ มีความก้าวร้าวสูง มีแนวโน้มที่จะประณามต่อต้านและลงโทษผู้ที่ไม่เคารพประเพณีเดิมและระเบียบของสังคม
 - ๒.๔ ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับในความแตกต่าง
 - ๒.๕ มีความเชื่อถือในอำนาจอันลึกลับ โชคกลาง ตลอดจนมีความคิดที่จะแบ่งชนชั้นมนุษย์ในสังคม
 - ๒.๖ ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน
 - ๒.๗ นิยมความรุนแรง การทำลายและการใช้กำลังในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหา

๒.๔ มองโลกในแง่ร้าย

๒.๔ ถือความผิดปกติทางเพศหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อประเพณีเป็น เรื่องร้ายแรงน่ารังเกียจ

นอกจากนี้ จะทดสอบสมมติฐานที่ว่าครูประจำบาลมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับใด โดยพิจารณาภาพรวมก่อนแล้วจึงศึกษาพิจารณาส่วนย่อยในรายละเอียด โดยเสนอเนื้อหาสาระเรื่องลำดับดังนี้ คือ

๑. ความสำนึกและความสนใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๒. มองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค
๓. มองเห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และ เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มผลประโยชน์

เกณฑ์การแบ่งระดับของบุคลิกภาพ

เพื่อประโยชน์ในการจำแนกบุคคลออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความเข้มของบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ที่จะใช้ในการวิเคราะห์ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดระดับความเข้มของบุคลิกภาพขึ้น

ในด้านบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย เกณฑ์การแบ่งใช้หลักการทำคะแนนต่ำสุด (๑๒ คะแนน) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูประจำบาลมาหักออกจากคะแนนสูงสุด (๖๐ คะแนน) ต่อจากนั้นจึงนำผลที่ได้มาหารด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแบ่ง คือ ๔ คะแนนในแต่ละระดับจึงมีช่วงคะแนนต่างกัน ๙.๖ ดังนี้คือ

สูงมาก	๕๐.๔ - ๖๐.๐
สูง	๔๐.๘ - ๖๐.๓
ปานกลาง	๓๑.๐ - ๕๐.๖
ต่ำ	๒๑.๓ - ๓๐.๙
ต่ำมาก	๑๒.๐ - ๒๑.๖

ในด้านบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม เกณฑ์การแบ่งใช้หลักการห้าคะแนนต่ำสุด (๑๓ คะแนน) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูประจำบาลมาหัท็กออกจากคะแนนสูงสุด (๗๕ คะแนน) ต่อจากนั้น จึงนำผลที่ได้มาหารด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแบ่ง คือ ๔ คะแนน ในแต่ละ ระดับมีช่วงคะแนนต่างกัน ๑๒.๕ ดังนี้คือ

สูงมาก	๖๒.๖ - ๗๕.๐
สูง	๔๐.๑ - ๖๒.๕
ปานกลาง	๓๔.๖ - ๔๐.๐
ต่ำ	๒๖.๑ - ๓๔.๕
ต่ำมาก	๑๓.๐ - ๒๖.๐

ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมือง เกณฑ์การแบ่งใช้แล้ว คะแนนต่ำสุด (๕ คะแนน) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูประจำบาลมาหัท็กออกจากคะแนนสูงสุด (๔๕) ต่อจากนั้น จึงนำผลที่ได้มาหารด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแบ่งคือ ๔ คะแนน ในแต่ละระดับมีช่วงคะแนนต่างกัน ๗.๒ ดังนี้คือ

สูงมาก	๓๗.๔ - ๔๕.๐
สูง	๓๐.๕ - ๓๗.๗
ปานกลาง	๒๓.๒ - ๓๐.๕
ต่ำ	๑๕.๕ - ๒๓.๑
ต่ำมาก	๘.๐ - ๑๕.๔

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย

เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ แต่ ค่านิยมเก่าของสังคมเป็นอุปสรรคแก่การปกครองแบบประชาธิปไตยหลายประการ เช่น เคารพตามหลังผู้ใหญ่อ่อนไหวไม่กล้า ต้อง เชื้อพึ่งผู้ใหญ่เพราะผู้ใหญ่อำนาจนำร้อนมาก่อน เป็นต้น จึงทำให้การปกครองแบบประชาธิปไตยไม่อาจจะหยั่งรากลึกไปในความรู้สึกของประชาชนไทยทั่วไปได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า ครูประจำบาลส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยในระดับต่ำ และเสนอผลการวิจัยในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานี

คะแนนรวมของสเกล		บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	
		จำนวนคน	ร้อยละ
สูงมาก	๕๐.๔ - ๖๐.๐	๑๓๐	๒๖.๕๓
สูง	๔๐.๗ - ๕๐.๓	๑๗๔	๓๕.๕๑
ปานกลาง	๓๑.๐ - ๔๐.๖	๓๘	๗.๗๕
ต่ำ	๒๑.๓ - ๓๐.๙	๔๐	๘.๑๗
ต่ำมาก	๑๒.๘ - ๒๑.๒	๕๘	๑๑.๘๔
รวม		๔๙๐	๑๐๐

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๓ พบว่าครูส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูงมากกว่าในระดับต่ำ กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าครึ่งที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าระดับปานกลางขึ้นไป ข้อมูลดังกล่าวยืนยันว่าสมมติฐานที่ว่าครูประจำบาลส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยในระดับต่ำนั้น ไม่เป็นความจริง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยในระดับสูง ซึ่งหากไม่มีปัจจัยอื่นถ่วงรั้งบุคลิกภาพด้านนี้ของครูแล้ว ก็น่าเชื่อได้ว่า ครูในฐานะตัวการ (agent) ในการถ่ายทอดบุคลิกภาพให้แก่เยาวชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปแล้วน่าจะเป็นตัวการที่ส่งเสริมให้ประชาธิปไตยของไทยพัฒนายิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามจากข้อมูลดังกล่าวยังไม่สามารถจะด่วนสรุปได้อย่างนั้นเสียทีเดียว เนื่องจากปัจจัยทางการเมืองมีเป็นจำนวนมาก ต่างหมุนเหวี่ยงซึ่งกันและกัน นั่นคือต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ร่วมกันในลักษณะเป็นระบบ

ก่อนที่จะได้พิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครู สมควรที่จะได้พิจารณาถึงลักษณะย่อยของบุคลิกภาพของประชาธิปไตยของครูโดยละเอียด

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานีในลักษณะต่าง ๆ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ในบรรดาแนวความคิดแบบประชาธิปไตยที่ยอมรับว่ามีความสำคัญแก่บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย ได้แก่

๑. ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น
๒. ความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมือง
๓. การสนับสนุนเสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด
๔. ความเสมอภาคในด้านการเมือง
๕. การยอมรับในความแตกต่าง

การวิเคราะห์ในลำดับต่อไปนี้จะแยกพิจารณาว่าครูประจำบาลมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยสูง -ต่ำ ในระดับใดบ้าง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพของครูประจำบาลในต่าง ๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น

๑. ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น

ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น เป็นลักษณะของการมองโลกและสังคมในแง่ดีมองว่าบุคคลอื่นเป็นคนดี เชื่อถือได้ ให้ความสำคัญแก่คุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคล การให้ความเชื่อถือในตัวบุคคลจะทำให้เราสามารถจะเลือกผู้อื่นเข้าไป ทำหน้าที่ผู้แทนของตนในการออกกฎหมาย เพื่อพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ของตนโดยทั่วไป ฉะนั้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย บุคคลจะต้องเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมและมีความไว้วางใจผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัวจนเกินไปและพร้อม ๆ กันนั้น บุคคลจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างใกล้ชิด หากมีข้อสงสัยก็ชอบที่จะวิพากษ์วิจารณ์เพื่อแสดงความคิดเห็นของตนได้ เป็นการดีเพื่อก่อ มิใช่ดีเพื่อทำลาย

ตารางที่ ๔
ความเชื่อถือในตัวผู้อื่น

ข้อ	คำถาม	จำนวนร้อยละของผู้ตอบ					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑๔	ตามธรรมชาติของคนโดยพื้นฐานแล้ว ชอบร่วมมือกัน	(๑๖๕) ^ก ๓๓.๖๖	(๒๓๗) ๔๕.๔๘	(๒๓๓) ๔๖.๖๘	(๒๓๐) ๔๕.๐๘	(๑๐) ๒.๐๔	(๔๕๐) ๑๐๐	๔.๑๕	๓.๑๓
๑๕	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "เมื่อยามที่เรามีความลำบากจริงๆ แล้ว ไม่มีใครที่เขาจะมาสนใจเท่าไรว่า เราจะเป็นอย่างไร"	(๑๔) ๓.๘๓	(๖๘) ๕.๓๑	(๒๑) ๔.๒๘	(๑๔๔) ๔๐.๕๕	(๑๘๓) ๓๗.๓๓	(๔๕๐) ๑๐๐	๒.๐๖	๑๐.๘๔

หมายเหตุ ก ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนครูประจำภาคที่ตอบคำถามในแต่ละข้อ ซึ่งในตารางต่อไปจะแสดงด้วยวิธีเดียวกันทั้งสิ้น

จากตารางที่ ๔ ผลปรากฏว่า ครูเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า ตามธรรมชาติของคนโดยพื้นฐานชอบร่วมมือกัน และไม่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่าเมื่อยามที่เราลำบากจริงๆ แล้ว ครูจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในระดับสูงคือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ และ ๒.๐๖ ตามลำดับ แสดงว่าครูส่วนใหญ่มีความเชื่อถือในตัวผู้อื่นสูง แสดงว่า ครูประจำภาคจะเป็นตัวการ (agent) ที่ดีในการอบรมกล่อมเกล้าให้เด็กเป็นผู้มีจิตใจเป็นนักประชาธิปไตย

เพราะ การเชื่อถือในตัวผู้อื่นเป็นคุณสมบัติอันสำคัญ ซึ่งบุคคลที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยต้องมี เพราะคุณลักษณะดังกล่าว คือ การมองโลกในแง่ดี เชื่อในศักดิ์ศรีผู้อื่น ทำให้ครูกล้าจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นตัดสินใจแทนตน ทำให้กล้าในการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งต้องใช้ผู้แทนราษฎรไปทำหน้าที่ออกกฎหมายแทนตน

๒. ความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมือง

ความเชื่อมั่นตนเอง เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของมนุษย์ เพราะจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำ ไม่ถูกผู้อื่นชักจูงง่าย ๆ เป็นบุคคลซึ่งมีบรรทัดฐานของตัวเอง ใจคอมั่นคงแม้ตนเองจะมีการศึกษาระดับสูง เศรษฐกิจและสังคมต้อยเพียงใดก็ตาม คุณสมบัตินี้ถ้านำมาใช้ในทางการเมืองจะเป็นประโยชน์มาก เพราะบุคคลที่มีความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมืองสูง จะไม่ยอมไปลงคะแนนเสียงให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วย แม้จะใช้การชักชวนหรือให้เงินทองแต่ประการใดก็ตาม ความรู้สึกเชื่อมั่นตนเองในทางการเมืองนี้ประกอบด้วย ความรู้สึกสำนึกในหน้าที่พลเมือง ความรู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมเป็นเรื่องธรรมดาและการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง ตนในฐานะประชาชนคนหนึ่งจะต้องมีบทบาทและมีส่วนด้วยเสมอถ้ามีโอกาส นอกจากนี้ ยังมีความรู้สึกต่อต้านการปกครองที่ชั่วร้าย ไม่ว่าตนจะอยู่ในฐานะผู้ปกครองหรือผู้ถูกปกครองก็ตาม

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔
ความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมือง

ข้อ	คำถาม	จำนวนร้อยละของผู้ตอบ					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑๖	การเมืองเป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของคนในระดับสูง ไม่ใช่ประชาชนทั่วไป	(๑๕๕)	(๑๗๐)	(๓๔)	(๔๕)	(๓๕)	(๔๕๐)	๓.๕๓	๑๑.๖๓
๑๗	การเมืองเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน ยากที่เราจะเข้าใจได้	(๕๐)	(๑๖๔)	(๓๗)	(๑๖๔)	(๗๑)	(๔๕๐)	๒.๐๘	๑๒.๘๕

เนื่องจากความเชื่อมั่นของตนเองในทางการเมือง เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของมนุษย์ ในการปกครองตนเอง เชื่อว่าตนเองมีสิทธิและหน้าที่ในฐานะประชาชนที่จะใช้สิทธิ ใช้เสียง ในการช่วยกันพัฒนาการปกครองประเทศ กล้าแสดงออกทางความคิดทางการเมือง ไม่ถูก ชักจูงได้ง่าย มีสติ ถ้าครุมีความเชื่อมั่นตนเองในทางการเมืองสูง ก็จะไม่คล้อยตามอำนาจ เงินและคำชักชวน แต่จะใช้ความคิดตัดสินใจอย่างมั่นใจ มีสติ ซึ่งจากตารางที่ ๔ ผลปรากฏว่า ครุเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของคนในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ในข้อ ๑๖ เท่ากับ ๓.๕๓ ซึ่งอาจจะเห็นเพราะคนไทยนิยมระบบอาวุโสและใช้ระบบเจ้าขุนมูลนายมานาน จึงทำให้ครุมีความรู้สึกในข้อนี้ไปในทางเห็นด้วยมาก แต่อย่างไรก็ตามครุก็มีความเชื่อว่าการเมืองไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน เกินกว่าที่ครุจะเข้าใจได้ แสดงว่า ถ้าครุมีโอกาสครุจะใช้ความ

เชื่อมั่นตนเองที่แฝงอยู่ได้ดี โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๒.๘๐ จึงพบว่า
ไม่เห็นด้วยกับคำถาม ข้อ ๑๗

๓. การสนับสนุนเสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด

เสรีภาพในด้านความคิดและคำพูดหมายถึงสิทธิของ เอกชนหรือกลุ่มบุคคลที่จะแสดง
ความคิดเห็นในการพูด หรือโดยการตีพิมพ์ความคิดเห็นนั้น ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ต้อง
ถูกควบคุมจากรัฐ ไม่ว่าจะโดยวิธีการที่ให้รัฐอนุมัติหรือการเซ็นเซอร์ ทั้งนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่า
เสรีภาพดังกล่าวจะต้องไม่ใช่ไปในทางละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น หรือทำให้เกิดความไม่
สงบเรียบร้อยภายในรัฐ^๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑จรรยา สุภาพ, สารานุกรมรัฐศาสตร์, หน้า ๕๕.

ตารางที่ ๖

การสนับสนุน เสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด

ข้อ	คำถาม	จำนวนร้อยละของผู้ตอบ					รวม	X ⁻	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๔	๔	๓	๒	๑			
๑๘	ควรมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพ ของหนังสือพิมพ์ เพราะ หนังสือพิมพ์มักชอบลงข่าวที่ ก่อให้เกิดความวุ่นวายและ สิ้นตระหนกตกใจ	(๖๘) ๑๓.๘๗	(๑๓๖) ๒๗.๒๑	(๔๘) ๙.๖๑	(๑๔๔) ๒๘.๘๑	(๘๔) ๑๖.๘๑	(๔๕๐) ๑๐๐	๒.๘๔	๑๓.๕๐
๑๙	ถ้าบรรยากาศในหน่วยงาน ไม่รับฟังข้อเรียกร้อง ข้อ เสนอแนะ ตลอดจนความ ต้องการที่ชอบด้วยเหตุผล เราคิดว่า เรามีเหตุผล เพียงพอที่จะทำการประท้วง ได้ เช่น ยื่นข้อเสนอสู่ หัวหน้าหน่วยงานและงาน เป็นต้น	(๑๕๗) ๓๒.๐๒	(๒๒๓) ๔๕.๕๕	(๓๕) ๗.๑๔	(๕๔) ๑๑.๑๑	(๕๖) ๑๑.๑๖	(๔๕๕) ๑๐๐	๓.๕๓	๑๐.๗๕

จากตารางที่ ๖ ครูสนับสนุนเสรีภาพทางด้านความคิดและคำพูด คือไม่ต้องการจำกัดสิทธิเสรีภาพหนังสือพิมพ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๘๔ และครูเห็นด้วยว่า ถ้าบรรยากาศในหน่วยงานไม่รับฟังข้อเรียกร้อง ข้อเสนอแนะ ตลอดจนความต้องการที่ชอบด้วยเหตุผล ก็ชอบที่จะทำการประท้วงได้ คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๓ การที่ครูสนับสนุนเสรีภาพในด้านความคิดและคำพูด เป็นผลดีแก่เยาวชน เพราะถ้าแม่พิมพ์ของชาติยึดมั่นและให้คุณค่าแก่เสรีภาพในด้านนี้แล้ว เราหวังได้ว่า เยาวชนจะมีค่านิยมแบบนี้มากขึ้นด้วยและจะเป็นผลดีแก่ประเทศในการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะเยาวชนจะเลียนแบบอย่างจากครู ในด้านบุคลิกภาพตลอดจนแนวความคิดอีกด้วย

๔. ความเสมอภาคทางด้านการเมือง

ความเสมอภาคทางด้านการเมืองไม่ได้หมายถึง การที่ต้องการให้ทุกคนมีความเท่าเทียมกันในด้านกายภาพ หรือจะให้มีความเท่าเทียมกันในทางสติปัญญา แต่เป็นความเสมอภาคทางด้านการเมือง ซึ่งได้แก่ความเสมอภาคในด้านกฎหมาย ความเสมอภาคในด้านโอกาส เช่น โอกาสที่จะได้รับการศึกษาจากรัฐ โอกาสในการออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในด้านการศึกษา ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ ศาสนา ครอบครัวยุโรปโดยจึงถือว่าผู้ปกครองจะเป็นใครก็ได้ ถ้าหากได้รับความยินยอมจากประชาชนส่วนมาก เพราะมีความเชื่อมั่นศรัทธาในความสามารถของเพื่อนมนุษย์ว่า จะสามารถปกครองประเทศได้ ไม่มีบุคคลใด กลุ่มใดที่เหมาะสม หรือดีเกินไปมากพอที่จะเป็นผู้ปกครองเสียเพียงคนเดียว กลุ่มเดียว หรือว่าด้วยคุณภาพเสียจนไม่สมควรให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง

^๑Padover K. Sual, The Meaning of Democracy (New York : Lancer Books, 1965), p.17; A.H. Brich, Representation (London : Pall Hale press, 1971), pp. 72-94.

ตารางที่ ๗

ความเสมอภาคในทางการเมือง

ข้อ	คำถาม	จำนวนร้อยละของผู้ตอบ					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๔	๓	๒	๑	๐			
๒๐	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับ คำกล่าวที่ว่า "ทุกคน ควรมีสิทธิเท่าเทียมกัน หมด"	(๒๓๘) ๑๓.๘๗	(๑๘๐) ๓๖.๖๒	(๒๕) ๕.๑	(๓๓) ๖.๗๓	(๑๔) ๒.๘๕	(๔๕๐) ๑๐๐	๔.๒๑	๔.๕๔
๒๑	กรรมกร ช่างนา ทหาร ข้าราชการ พ่อค้า ทุกคนมีโอกาสเป็นนายก รัฐมนตรีได้	(๒๑๒) ๔๓.๒๔	(๑๖๖) ๓๓.๓๖	(๒๕) ๕.๑	(๖๘) ๑๓.๘๗	(๑๖) ๓.๒๔	(๔๕๐) ๑๐๐	๓.๕๔	๔.๗๖
๒๒	ผู้นำที่มีอำนาจอย่าง จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพียงคนเดียว สามารถ บริหารประเทศได้ดีกว่า บรรดาผู้แทนราษฎร"	(๗๘) ๑๕.๕๖	(๑๔๔) ๓๐.๕๖	(๗๓) ๑๕.๕๖	(๔๕) ๑๐.๐๐	(๔๕๐) ๑๐๐	(๔๕๐) ๑๐๐	๓.๐๕	๑๓.๖๔

จากตารางที่ ๗ พบว่า คุรุนิยมความเสมอภาคในด้านการเมืองเพราะ คุรุเห็นด้วยว่าทุกคนควรมีสิทธิเท่าเทียมกันหมด และเห็นว่ากรมกร ขาวนา ทหาร ข้าราชการ พ่อค้า ทุกคนมีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี้ได้ คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑ และ ๓.๕๔ แสดงว่า คุรุเห็นด้วยว่า คนทุกคนในสังคมแม้จะด้อยในฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความสมบูรณ์ทางด้านกายภาพ ก็ควรมีโอกาสใช้สิทธิในทางการเมือง คือใช้อำนาจของตน ในฐานะ เป็นพลเมืองควรได้รับโอกาสที่จะได้การศึกษาจากรัฐ แต่คุรุกลับนิยมความเด็ดขาดของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ แสดงว่า ในความรู้สึกดังกล่าว คุรุยังคงชอบความรวดเร็วเด็ดขาดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ คือมีค่าคะแนนเฉลี่ย ๓.๐๔ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะคุรุต้องการเห็นความมีประสิทธิภาพในระบบการเมืองไทยที่มีความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

๔. การยอมรับในความแตกต่าง

บุคคลในสังคมทุกสังคมจะมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น ด้านกายภาพจะมีผู้ อ่อนแอและแข็งแรง ในด้านเศรษฐกิจและสังคม จะมีผู้ร่ำรวยและยากจน ผู้มีศรัทธากับประชาชน ธรรมดา ส่วนในด้านการเมืองเป็นที่ยอมรับว่า ไม่ว่าบุคคลจะมีความแตกต่างกันอย่างไร ทั้ง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา เชื้อชาติ ชาติกำเนิด ก็มีสิทธิและโอกาสที่จะ เลือกรับการปกครองที่ตนชอบและมีโอกาสจะเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘
การยอมรับในความแตกต่าง

ข้อ	คำถาม	จำนวนร้อยละของผู้ตอบ					รวม	X̄	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๒๓	ในภาวะประกาศกฤษฎีกาศึกษา ประเทศชาติต้องการความ สามัคคี ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบาย และต่อต้านการปกครอง ของรัฐบาล ควรถูกปราบปราม เสีย	(๕๘)	(๑๓๒)	(๗๓)	(๑๔๔)	(๗๘)	(๔๕๐)	๒.๘๘	๑๒.๕๓
		๑๑.๘๓	๒๖.๕๒	๑๘.๘๕	๓๐.๓๗	๑๕.๕๑	๑๐๐		
๒๔	ประเทศไทยควรปกครองด้วย ระบอบการเมืองอื่น ๆ ก็ได้ นอกเหนือไปจากระบอบประ- ชาธิปไตย ถ้าหากรูปแบบการ ปกครองนั้น สามารถทำให้ ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า	(๑๔๗)	(๑๕๘)	(๕๖)	(๘๐)	(๔๕)	(๔๕๐)	๓.๕๖	๑๒.๘๓
		๒๕.๕๘	๓๕.๑๑	๑๒.๔๔	๑๗.๗๗	๑๐.๐๘	๑๐๐		
๒๕	การที่บุคคลไม่เห็นด้วยกับ เสียงข้างมากในสังคม ใน สังคมเป็นเรื่องธรรมดา เพราะบุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะ คิดแตกต่างกันได้	(๑๗๐)	(๒๗๓)	(๑๔)	(๒๓)	(๑๐)	(๔๕๐)	๔.๑๖	๗.๒๖

ในตารางที่ ๔ พบว่า ครูไม่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่าในภาวะประกาศกฏัยการศึกษา ประเทศชาติต้องการสามัคคี ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบายและต่อต้านการปกครองของรัฐบาล ควรถูกปราบปรามเสีย คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๘๘ และเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า ประเทศไทยควรปกครองด้วยระบอบการเมืองอื่น ๆ ก็ได้ นอกเหนือไปจากระบอบประชาธิปไตย ถ้ารูปแบบการปกครองนั้นสามารถปกครองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๖ นอกจากนี้ ครูยังเห็นว่า เป็นเรื่องธรรมดาที่บุคคลในสังคมจะมีความคิดแตกต่างกันได้ และอาจจะไม่เห็นด้วยกับเสียงข้างมากในสังคมก็ได้ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ สรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ยอมรับในความแตกต่าง ซึ่งมีแนวความคิดที่ว่า ไม่ว่าบุคคลจะมีความยากจน ต้อยปัญญา และต่ำศักดิ์ศรีเพียงใดก็มีโอกาสที่จะมีสิทธิในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในสังคมที่นิยมการปกครองแบบประชาธิปไตย และเป็นที่ยอมรับได้ว่า ครูเหล่านี้จะปลูกฝังค่านิยม ตลอดจนแนวคิดดังกล่าวแก่เยาวชนของชาติได้อย่างดีและในโอกาสต่อไปในอนาคต การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะมีโอกาสพัฒนาไปในทางที่เชื่ออำนาจต่อระบบได้มาก

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม

เนื่องจากบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม เกิดจากค่านิยม ทัศนคติและวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ทำการอบรมสั่งสอนกันมาเป็นเวลานาน เช่น ค่านิยมที่เกี่ยวกับการเคารพผู้มีอาวุโส การถือแบบอุปถัมภ์ค่านิยมต่าง ๆ ได้ถูกปลูกฝังมาเป็นเวลานานตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จึงได้ปรากฏออกมาในบุคลิกภาพของคนไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานว่า ครูประชาชนบาลส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพอำนาจนิยมในระดับสูง และเสนอผลการวิจัยในตารางที่ ๔

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔

บุคลิกภาพอำนาจนิยมของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานี

คะแนนรวมของสเกล	บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	
	จำนวนคน	ร้อยละ
สูงมาก ๖๒.๖ - ๗๕.๐	๑๕๒	๓๑.๐๒
สูง ๕๐.๑ - ๖๒.๕	๑๕๔	๒๕.๓๔
ปานกลาง ๓๘.๖ - ๕๐.๐	๔๗	๙.๕๔
ต่ำ ๒๖.๑ - ๓๗.๕	๑๐๗	๒๑.๘๔
ต่ำมาก ๑๓.๐ - ๒๖.๐	๕๐	๙.๑๖
รวม	๔๙๐	๑๐๐

จากข้อมูลปรากฏในตารางที่ ๔ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมในระดับสูง กล่าวคือมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าครึ่งที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าระดับปานกลางขึ้นไป ข้อมูลดังกล่าวสามารถบอกได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบอำนาจในระดับสูง ดังนั้น สมมติฐานที่ว่า ครูประจำบาลส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมสูงจึงเป็นความจริง จากข้อมูลดังกล่าว ไม่สามารถจะทำการสรุปได้เสียทีเดียว เนื่องจากปัจจัยทางการเมืองที่ก่อให้เกิดบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมมีมาก ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ฉะนั้น จึงต้องทำการพิจารณาลักษณะย่อยของบุคลิกภาพของครูโดยละเอียด

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานีในลักษณะต่าง ๆ

จากการศึกษาและความคิดเกี่ยวกับอำนาจนิยม จึงสรุปลักษณะต่าง ๆ ที่มีความสำคัญแก่บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมไว้ดังนี้ คือ

๑. ความเคร่งครัดในวัฒนธรรมและประเพณีเดิม
๒. การยอมรับอำนาจโดยปราศจากการไตร่ตรองหรือต่อต้านแต่ประการใด
๓. มีความก้าวร้าวสูงมีแนวโน้มที่จะประณาม ต่อต้าน ลงโทษผู้ที่ไม่เคารพประเพณีเดิมและระเบียบของสังคม
๔. ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับในความแตกต่าง
๕. มีความเชื่อในอำนาจลึกลับ โชคลาง ตลอดจนมีความคิดที่จะแบ่งชนชั้นมนุษย์ในสังคม
๖. ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน
๗. นิยมความรุนแรง การทำลายและการใช้กำลังในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหา
๘. มองโลกในแง่ร้าย
๙. ถือว่าความผิดปกติทางเพศ หรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อประเพณีเป็นเรื่องร้ายแรง น่ารังเกียจ

การวิเคราะห์ในลำดับต่อไปนี้จะแยกพิจารณาว่า ครูประจำบาลมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมสูง ต่ำ ในประเด็นใดบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงบุคลิกภาพของครูประจำบาลในด้านต่าง ๆ ซัดจนยิ่งขึ้นอีก

๑. ความเคร่งครัดในวัฒนธรรมและประเพณีเดิม

บุคคลที่มีความเคร่งครัดต่อวัฒนธรรมและประเพณีเดิม มักจะเป็นบุคคลที่มีความคิดไม่เปิดกว้าง ผังความคิดกับค่านิยมต่าง ๆ กระทำการต่าง ๆ ตามแบบที่บรรพบุรุษได้ทำไว้ โดยปราศจากการไตร่ตรองหาเหตุผลในการกระทำ ชอบคำหามิ บุคคลที่มีความคิดใหม่ ๆ ซึ่งแตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประเพณีเดิมของสังคม เป็นความรู้สึกถูกวัฒนธรรมและประเพณีสังคมอื่นและนิยมชมชอบค่านิยมและประเพณีของสังคมตน

ตารางที่ ๑๐

ความเคร่งครัดในวัฒนธรรมและประเพณีเดิม

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑	ระบบอาวุโสมีความสำคัญต่อระบบความสัมพันธ์ของสังคมไทยเราควรรักษาเอาไว้	(๑๕๔)	(๒๓๗)	(๒๔)	(๕๔)	(๑๒)	(๔๙๐)	๓.๘๖	๔.๖๓
๒	พระสงฆ์และครุมีประโยชน์ต่อสังคมมากกว่าผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรม	(๑๘๕)	(๑๙๓)	(๕๑)	(๕๕)	(๖)	(๔๙๐)	๔.๐๑	๔.๕๔

การที่บุคคลเคร่งครัดต่อประเพณี เคารพระบบอาวุโส เห็นด้วยว่าความคิดเก่า ๆ เป็นของดีไปทุกอย่าง ไม่จำเป็นต้องแก้ไข ตลอดจนพยายามบังคับให้ทุกคนยอมรับโดยปราศจากการทริกตรอง การที่บุคคลมีความคิดดังกล่าวนี้ เป็นรากฐานของคิดแบบอำนาจนิยมที่มีลักษณะเคร่งครัดในความคิด สันค่านิยมไว้กับประเพณีเก่า ๆ

ผลจากตารางที่ ๑๐ ปรากฏว่า ครุมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างมาทางเห็นด้วยมาก คือมีค่าเท่ากับ ๓.๘๖ และ ๔.๐๑ ตามลำดับ เมื่อครุมีค่านิยมดังกล่าวและถ้านำความคิดดังกล่าวมาใช้ โอกาสที่เด็กไทยจะได้รับการปลูกฝัง ความเคร่งครัดในประเพณีจะมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

๒. การยอมรับอำนาจโดยปราศจากการตริตรองหรือต่อต้านแต่ประการใด

ในประเทศไทยประเทศไทยหนึ่งสิ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของประเทศคืออำนาจ
อธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศและเป็นอำนาจซึ่งทุกคนในประเทศมอบให้
แก่รัฐ และยอมรับอำนาวดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรมและปกติสุขของสังคม แต่อำนาจอธิ-
ปไตยดังกล่าวจะต้องมีความเป็นธรรม ในลักษณะที่มา การใช้ด้วย ถ้าอำนาวดังกล่าวชอบธรรม
ก็ควรเชื่อถือ แต่ถ้าอำนาวดังกล่าวไม่มีความชอบธรรม ทั้งในลักษณะที่มาและลักษณะการใช้
อำนาจก็ต้องคัดค้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑

การยอมรับอำนาจโดยปราศจากการตริกตรองหรือต่อต้านแต่ประการใด

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๓	บุคคลที่มียศ อิทธิพลและทุนในสังคมสูง เหมาะที่จะเป็นผู้ปกครองประเทศมากกว่าประชาชนธรรมดา	(๓๒)	(๘๔)	(๖๗)	(๑๗๓)	(๑๓๔)	(๔๙๐)	๒.๔๐	๑๑.๖๖
		๖.๕๒	๑๗.๑๓	๑๓.๖๖	๓๕.๒๙	๒๗.๓๓	๑๐๐		
๔	ลูกน้องจะทำงานได้ดี เมื่อมีนายมาคอยควบคุมและออกคำสั่ง	(๓๑)	(๖๕)	(๔๘)	(๒๑๓)	(๑๓๗)	(๔๕๐)	๒.๒๗	๑๐.๔๔
		๖.๓๒	๑๓.๒๖	๘.๘๘	๕๓.๕๕	๒๗.๙๕	๑๐๐		

ในตารางที่ ๑๑ เราพบว่า ครุส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่าบุคคลที่มียศ อิทธิพล และทุนในสังคมสูง เหมาะที่จะเป็นผู้ปกครองประเทศมากกว่าประชาชนธรรมดา โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความไม่เห็นด้วย เท่ากับ ๒.๔๐ และไม่เห็นด้วยกับคำถามที่ว่าลูกน้องจะทำงานได้ดี เมื่อมีนายมาคอยควบคุมและออกคำสั่ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๗ ฉะนั้น การที่ครุไม่เห็นด้วยกับการยอมรับอำนาจโดยปราศจากการตริกตรอง ซึ่งเป็นรากฐานของความเชื่อในตัวผู้นำและอำนาจอันลึกลับ เท่ากับแสดงว่าครุไม่มีพื้นฐานเป็นอำนาจนิยมในส่วนนี้

๓. มีความก้าวร้าวสูง มีแนวโน้มที่จะประณามต่อต้านและลงโทษผู้ที่ไม่เคารพประเพณีเดิม และระเบียบของสังคม

ความรู้สึกก้าวร้าวสูงและประณามต่อต้าน ลงโทษผู้ที่ไม่เคารพประเพณีเดิมและระเบียบของสังคม จะมีอยู่ในตัวบุคคลที่มีความเชื่อในประเพณีเดิมอย่างงมงาย มองประเพณีของสังคมอื่น ๆ ไม่ได้ไปหมดและชอบใช้ความรุนแรงในการลงโทษ ผู้ฝ่าฝืนกฎของสังคม เช่น บิดาลงโทษบุตรด้วยความรุนแรง ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการที่บุตรมีความคิดเห็นที่ต่างจากบิดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๒

มีความก้าวร้าวสูง มีแนวโน้มที่จะประนาม ต่อต้านและลงโทษผู้ที่ไม่เคารพ

ประเพณีเดิมและระเบียบของสังคม

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	X̄	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๕	เด็กนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนจัดเป็นเด็กที่มีความประพฤติไม่มี	(๑๐๐) ๒๐.๕๐	(๑๕๕) ๓๒.๕๓	(๕๕) ๙.๙๙	(๑๕๒) ๓๑.๐๐	(๓๐) ๖.๑๒	(๔๙๐) ๑๐๐	๓.๓๐	๑๓.๒๐
๖	การเดินทางประทุ้งของกลุ่มต่าง ๆ ก่อให้เกิดความวุ่นวายในประเทศ สมควรที่รัฐบาลจะต้องใช้มาตรการปราบปรามอย่างเด็ดขาด	(๑๒๒) ๒๔.๔๔	(๑๓๓) ๒๓.๐๕	(๗๒) ๑๔.๖๖	(๑๕๑) ๒๘.๗๖	(๕๒) ๘.๕๖	(๔๙๐) ๑๐๐	๓.๒๗	๑๓.๘๒
๗	ในบรรดานายกรัฐมนตรีในอดีต จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุด เพราะท่านเข้มแข็งเด็ดขาด	(๒๑๕) ๔๓.๘๖	(๑๕๒) ๓๑.๐๐	(๖๑) ๑๒.๔๔	(๕๕) ๑๑.๒๒	(๗) ๑.๔๒	(๔๙๐) ๑๐๐	๔.๐๕	๑๐.๙๘

เนื่องจากความก้าวร้าวและการประณามผู้ต่อต้าน ประเพณีเดิมเป็นลักษณะอันสำคัญของผู้นิยมอำนาจเพราะบุคคลเหล่านี้จะใช้กำลังและการลงโทษ โดยปราศจากการยอมรับ ความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน เป็นการที่ตนมองสังคมของตนเองดีไปหมด มองโลกในวงแคบๆ และจำกัด ตลอดจนใช้กรรมวิธีในการลงโทษเป็นอาวุธสำคัญ ถ้าบุคคลใดชอบใช้การลงโทษ และความก้าวร้าว แสดงว่าบุคคลนั้นโดยพื้นฐาน มีบุคลิกภาพนิยมอำนาจในตัวเองสูงและปรากฏให้เห็นได้ชัด ซึ่งจากตารางที่ ๑๒ พบว่าครูเห็นด้วยกับคำถามทุกข้อ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในข้อที่ ๕, ๖ และ ๗ เท่ากับ ๓.๓๐, ๓.๒๗ และ ๔.๐๕ ตามลำดับ แสดงว่าครูส่วนมากในจังหวัดอุบลราชธานี มีความก้าวร้าวสูงและชอบใช้การลงโทษ ฉะนั้นโอกาสที่เยาวชนของชาติจะมีแนวโน้มในลักษณะมีความก้าวร้าวสูงในอนาคตจึงมีได้ เพราะครูเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิด ตลอดจนพฤติกรรมของเด็กมาก

๔. การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงไม่ยอมรับในความแตกต่าง

เป็นความรู้สึกไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะในด้านการเมือง บุคคลพวกนี้จะไม่ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล ชอบการแบ่งชั้นบุคคลในสังคม มองบุคคลอื่นว่าด้อยกว่าตน และไม่ยอมเชื่อว่าบุคคลทุกคนแม้จะแตกต่างกันในทุกด้านแต่ก็ควรมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการที่จะเลือกการปกครองที่ตนปรารถนาได้ บุคคลเหล่านี้ชอบคิดว่าการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมถือว่าเป็นการทำลายของเก่า หรือค่านิยมเก่าที่ดีอยู่แล้วให้หมดไป ถ้าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงพวก เขาจะมีความรู้สึกทนไม่ไหว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓

การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับในความแตกต่าง

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๘	ถ้าเราคิดว่า เราทำในสิ่งที่ถูกต้อง เราไม่ควรวิตกกังวลกับคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น	(๓๑๕) ๖๔.๒๖	(๑๓๓) ๒๗.๑๓	(๑๕) ๓.๐๖	(๑๗) ๓.๔๖	(๑๐) ๒.๐๕	(๔๙๐) ๑๐๐	๔.๘๘	๘.๓๘

จากตารางที่ ๑๓ แสดงว่าครูเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า ถ้าเราคิดว่าเราทำในสิ่งที่ถูกต้อง เราไม่ควรวิตกกังวลกับคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) = ๔.๘๘ การที่ครูเห็นด้วยกับคำถามดังกล่าวแสดงว่าครูเห็นด้วยว่า การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและได้ยอมรับในความแตกต่าง เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แสดงว่าครูเป็นพวกไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงและคิดว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างใด ๆ เป็นการทำลายของเก่า ซึ่งคืออยู่แล้วให้หมดไป ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของอำนาจนิยมในฐานะเป็นวิถีสืบทอด คือกลัวการเปลี่ยนแปลง ซึ่งถ้าครูมีความคิดและนิยม ค่านิยมดังกล่าว ก็จะทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาความคิดและค่านิยมตามไปด้วย เพราะครูเป็นผู้สร้างค่านิยมใหม่ ๆ แก่เด็ก

๕. มีความเชื่อในอำนาจลึกลับ โชคลาง ตลอดจนมีแนวความคิดที่จะแบ่งชั้นของมนุษย์ในสังคม

บุคคลที่มีความคิด เชื่อมโยงในโชคลาง มักจะมองเห็นว่า เรื่องบุญกรรมเป็นเครื่องกำหนดฐานะบุคคลในสังคม แบ่งบุคคลในสังคมออกเป็นชนชั้นต่าง ๆ ตามฐานะโดยคิดว่าคนรวยคือคนที่ทำบุญมามาก หรือคนที่มีบุญมากควรจะปกครองประเทศ โดยไม่สนใจเรื่องเหตุผล เชื่อมทุกอย่างโดยปราศจากการพิสูจน์

ตารางที่ ๑๔

มีความเชื่อถือในอำนาจอันลึกลับ ไชกลาง ตลอดจนมีความคิดที่
จะแบ่งชนชั้นมนุษย์ในสังคม

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก			ต่ำมาก				
		๕	๔	๓	๒	๑			
๔	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำ พิงเพยที่ว่า "คนโง่ยอม เป็นเหยื่อของคนฉลาด"	(๒๘๘)	(๑๕๕)	(๘)	(๒๘)	(๑๒)	(๕๑๐)	๔.๓๘	๕.๒๐
		๕๘.๗๕	๓๑.๕๒	๑.๖๓	๕.๗๑	๒.๔๔	๑๐๐		

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า ครูเชื่ออำนาจอันลึกลับ ไชกลางและมีความคิดจะแบ่งชนชั้น
ของมนุษย์ในสังคม ซึ่งความคิดดังกล่าวทำให้เกิดการแบ่งบุคคลในสังคมออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ
ได้ ๒ กลุ่ม คือ ผู้ปกครอง ซึ่งมีภูมิลำเนาดีมาก แต่มีกลุ่มน้อยกับพวกผู้ถูกปกครองซึ่งมีจำนวนมาก
เป็นความเชื่อถือที่ก่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่การปกครองแบบอำนาจนิยมมากขึ้น เมื่อพิจารณา
จากค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า มีค่าออกมาทางเห็นด้วยซึ่งเท่ากับ ๔.๓๘ การที่ครูเห็นด้วยกับคำ
ถามและมีลักษณะดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคแก่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเน้น
ความเสมอภาคทางด้านการเมือง และถ้าทำการอบรมสั่งสอนให้เด็กเชื่อภูมิลำเนาดีมากเท่าใด
ก็เท่ากับลดความเชื่อถือในความเสมอภาคด้านการเมือง และก่อให้เกิดการขาดความเชื่อมั่น
ในตัวเองของเด็กมากขึ้นไปอีก

๖. การไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน

ความคิดเห็นของมนุษย์ในสังคมเกิดมาจากการอบรมกล่อมเกลาทางสังคม ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งความแตกต่างย่อมเกิดขึ้นได้เป็นของธรรมดา แต่การที่บุคคลบางกลุ่มไม่ยอมรับในความแตกต่างของบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เป็นการมองโลกในวงแคบ และเป็นอุปสรรคแก่การปกครองในระบบประชาธิปไตย การไม่ยอมรับความแตกต่างทำให้สังคมไม่เจริญ เพราะความเจริญหรือการพัฒนาในทุกด้านมีรากฐานมาจากการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะต้องเกิดความแตกต่างในทุกด้าน และการไม่ยอมรับในความแตกต่างเป็นความคิดที่ขัดกับหลักความเสมอภาค ซึ่งยอมรับคุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์ ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะแตกต่างกันในด้านใดก็ตาม และพวกที่ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง จะต้องชอบประณามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๕

การไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑๐	ใครก็ตามที่ไม่มีความรู้ในสิ่ง ที่เราเถียงกันอยู่ ไม่ควรได้ รับอนุญาตให้แสดงความคิดเห็น	(๓๖) ๑๕.๕๐	(๑๒๘) ๒๖.๑๑	(๖๙) ๑๔.๐๙	(๑๓๒) ๓๕.๐๘	(๔๕) ๙.๑๘	(๔๕๐) ๑๐๐	๓.๐๔	๑๒.๕๘

แสดงว่าครูไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดอุปสรรคแก่การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยมาก แต่ในด้านทางกลับกัน กลับช่วยส่งเสริมการปกครองแบบอำนาจอธิปไตยมากขึ้น เพราะความคิดเห็นดังกล่าวทำให้สังคมไม่เจริญ และบางครั้งก็ประณามการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการยอมรับความแตกต่างด้วย การที่ครูคิดดังกล่าวจะทำให้แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ อยู่เสมอ เช่น เด็กมั่งมี เด็กยากจน เด็กเรียนดี เด็กสมองทึบ เด็กอ่อนโยน เด็กก้าวร้าว ทำให้ครูมีอคติ และในทางตรงกันข้ามก็ถ่ายทอดความเชื่อแก่เด็กโดยไม่รู้ตัวอีกด้วย และเมื่อพิจารณาจากคำถาม เราพบว่า ครูเห็นด้วยว่า ใครก็ตามที่ไม่มีความรู้ในสิ่งที่เราเถียงกันอยู่ ไม่ควรได้รับอนุญาตให้แสดงความคิดเห็น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในลักษณะเห็นด้วยเท่ากับ ๓.๐๔

๗. การนิยมความรุนแรง การทำลาย และการใช้กำลังในการดำเนินชีวิตและการแก้ไข
ปัญหา

บุคคลที่ชอบใช้ความรุนแรง และใช้กำลังในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหามักจะเป็นบุคคลที่ไม่รู้จักการโอนอ่อนผ่อนตาม และไม่เข้าใจหลักในการประสานประโยชน์ การที่บุคคลอยู่ในสังคมย่อมต้องมีความขัดแย้งกัน ไม่มากก็น้อยแต่การใช้กำลังและความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาก็เท่ากับเป็นการเพิ่มความขัดแย้งให้ลุกลาม และถ้าใช้มาก ๆ เข้า จะเป็นการไม่เคารพในสิทธิและ เสรีภาพของผู้อื่นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๖

การนิยมนิยมความรุนแรง การทำลาย และการใช้กำลังในการดำเนินชีวิต
และการแก้ไขปัญหา

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑๑	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "ปลาใหญ่อย่อมกินปลาเล็ก"	(๑๔๐)	(๑๔๗)	(๑๗)	(๖๘)	(๔๔)	(๔๕๐)	๓.๕๔	๑๑.๑๐
		๓๘.๘๒	๔๐.๑๘	๓.๕๖	๑๑.๘๗	๕.๗๖	๑๐๐		

การนิยมนิยมความรุนแรงและการใช้กำลังเป็นการขัดกับหลักในการประสานผลประโยชน์ และการนิยมนิยมความรุนแรงจะเป็นสิ่งซึ่งช่วยให้ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมจุลกลามใหญ่โต การที่ครูเห็นด้วยกับคำถาม แสดงว่าครูชอบใช้การเขียนตีเด็ก ซึ่งอาจเกิดจากค่านิยมเก่า ๆ ซึ่งได้รับการปฏิบัติสืบทอดกันมา จนกลายเป็นบุคลิกภาพ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ อีกด้วย ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็สอดคล้องกัน ลักษณะการนิยมนอนางคือ ชอบใช้กำลังในการแก้ไขปัญหายุ่งเยื่อ และเมื่อพิจารณาจากคำถาม พบว่า ครูเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า ปลาใหญ่อย่อมกินปลาเล็กเสมอ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงเห็นด้วยเท่ากับ ๓.๕๔

๔. การมองโลกในแง่ร้าย

การมองโลกในแง่ร้ายเป็นความรู้สึกที่ขัดแย้งกับสังคมอยู่เสมอไม่มีความไว้วางใจผู้อื่น มองเห็นผู้อื่นเป็นศัตรู เป็นความรู้สึกหวาดกลัวต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นอุปสรรคแก่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งต้องการบุคคลที่มองโลกในแง่ดี

ตารางที่ ๑๗
การมองโลกในแง่ร้าย

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑๒	สังคมไทยทุกวันนี้ มีแต่การ เอารัดเอาเปรียบ ชิงดีชิง เด่น เราจึงไม่ควรไว้วาง ใจผู้อื่น	(๒๑๓)	(๑๗๓)	(๓๗)	(๕๔)	(๕)	(๔๕๐)	๔.๐๗	๑๐.๗๐
		๔๓.๔๗	๓๕.๓๑	๗.๕๕	๑๑.๘๔	๑.๙๓	๑๐๐		

จากผลดังกล่าว แสดงว่าครูชอบมองโลกในแง่ร้าย ซึ่งเท่ากับเป็นการสนับสนุน
ค่านิยมแบบอำนาจนิยม เพราะคนที่มีค่านิยมดังกล่าวจะระแวงคนอื่นอยู่เสมอ ไม่ไว้ใจคน
อื่น มองโลกในแง่แคบ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ชอบความมั่นคงและคงที่ในสังคม ซึ่ง
เมื่อพิจารณาจากคำถามที่ว่า สังคมไทยทุกวันนี้มีแต่การเอารัดเอาเปรียบชิงดีชิงเด่น เรา
จึงไม่ควรไว้วางใจผู้อื่น พบว่า ครูเห็นด้วยกับคำถามโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในทางเห็นด้วย
เท่ากับ ๔.๐๗

การมองโลกในแง่ร้ายดังกล่าว จะทำให้มีผลกระทบต่อความคิดในการมองโลก
ของเด็ก เพราะเด็กมักจะชอบเลียนแบบพ่อแม่และครูบาอาจารย์ ทำให้โอกาสที่เด็กจะมี
ความรู้สึกดังกล่าวย่อมมีได้มาก

๔. การถือว่า ความผิดปกติทางเพศหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อประเพณีเป็นเรื่องร้ายแรง
น่ารังเกียจ

ความเป็นคนเคร่งเครียดในประเพณีเดิม ยังมีอยู่แม้ในกระท่งเรื่องเพศ เช่น เห็นความสำคัญเพศชายมากกว่าเพศหญิง จะพบได้ในคำพังเพยที่ว่า ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง และในสมัยก่อนผู้ชายมีบทบาทในสังคมนอกบ้านมาก ส่วนใหญ่จำกัดสิทธิต่าง ๆ มากมาย ความคิดดังกล่าวรวมถึงการต่อต้านและรังเกียจต่อพวกวิปริตทางเพศ เช่น กระเทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดกับระเบียบประเพณีอันดีงามของสังคมไทย แม้ว่าในปัจจุบันโลกจะเจริญก้าวหน้ามากขึ้น แต่ความคิด ค่านิยมดังกล่าวยังคงอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๘

การถือว่าความผิดปกติทางเพศหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อประเพณี
เป็นเรื่องราวร้ายแรง นำรังเกียจ

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๔	๓	๒	๑	๐			
๑๓	พวกที่มีความวิปริตทางเพศ เช่น กระเทย จัดเป็นบุคคล น่ารังเกียจ	(๖๑) ๑๒.๔๔	(๓๖) ๑๕.๕๑	(๔๕) ๒๐.๑๕	(๒๐๒) ๔๑.๒๑	(๕๒) ๑๐.๖๑	(๔๕๐) ๑๐๐	๒.๗๔	๑๑.๑๔

จากการทดสอบพบว่า ครูไม่เห็นด้วยกับคำถาม แสดงว่าในเฉพาะเรื่องเพศ
ครูไม่ค่อยเคร่งครัด และให้ความสำคัญต่อเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งแสดงถึงลักษณะอัน
ไม่เคร่งครัดต่อค่านิยมเก่า ๆ ที่ว่า ผู้ชายเป็นข้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นข้างเท้าหลัง นอกจากนี้
นี้ ยังมีความคิดก้าวหน้าไม่คิดว่ากระเทยหรือพวกวิปริตทางเพศเป็นสิ่งที่ขัดต่อประเพณี ซึ่ง
เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยในการตอบคำถาม พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงไม่เห็น
ด้วยเท่ากับ ๒.๗๔ ซึ่งถ้า ครูมีความรู้สึกดังกล่าว ก็จะถ่ายทอดความนึกคิดและปฏิบัติต่อ
นักเรียนชายและหญิงไม่แตกต่างกันมาก โดยครูจะไม่เน้นความสำคัญของเด็กชาย มากกว่า
เด็กหญิงและมองเด็กที่มีนิสัยค่อนข้างเป็นหญิง ไม่ใช่เรื่องแปลกและน่ารังเกียจ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นลักษณะสำคัญที่บุคคลที่มีจิตใจแบบประชาธิปไตยต้องมีคือ เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงการปกครองแบบประชาธิปไตยวิธีหนึ่งในหลาย ๆ วิธี จากแนวความคิดในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า เป็นเรื่องของการพยายามทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสในการร่วมตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ของประเทศร่วมกับรัฐบาล แต่จากการสังเกตในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกครั้งในประเทศไทยพบว่า คนไทยไปใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งซึ่งอาจจะเกิดจากเหตุผลหลายประการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานว่าครุประชาบาลส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ และเสนอผลการวิจัยในตารางที่ ๑๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๔

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานี

คะแนน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	
	จำนวนคน	ร้อยละ
สูงมาก ๓๗.๘ - ๔๔.๐	๒๐๓	๔๑.๔๓
สูง ๓๐.๕ - ๓๗.๗	๑๔๕	๒๙.๕๙
ปานกลาง ๒๓.๒ - ๓๐.๔	๖๒	๑๒.๖๔
ต่ำ ๑๕.๙ - ๒๓.๑	๕๓	๑๐.๘๒
ต่ำมาก ๙.๐ - ๑๕.๘	๒๓	๔.๕๑
รวม	๔๙๐	๑๐๐

จากข้อมูลในตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง ดังนั้น สมมติฐานที่ตั้งว่าครูส่วนใหญ่มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ จึงไม่จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ได้รับการศึกษามากขึ้น จึงมีโอกาสดำเนินกิจกรรมของครู และอยากมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

ลักษณะต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงได้สรุปลักษณะสำคัญของแนวความคิดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกมา ๓ ลักษณะ ได้แก่

๑. ความสำนึก และความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๒. มองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค
๓. มองเห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และเข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม

ผลประโยชน์

ส่วนการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป จะแยกพิจารณาว่า ครูประชาบาลมีการมีส่วนร่วมทางการเมือง สูง ต่ำ ในประเด็นใดบ้าง ซึ่งทำให้มองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองดีขึ้น

๑. ความสำนึกและความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสำนึกทางการเมือง (Political consciousness) หมายถึงความเข้าใจว่า การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางการเมือง ซึ่งมีผลกระทบต่อคนโดยทั่วไปในแง่ใดแง่หนึ่งหรือหลายแง่^๑

ส่วนความสนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง (active citizenships)

คือการศึกษาที่จะเกิดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ นั้น เขาจะต้องมีความสนใจทางการเมือง มีความเข้าใจการเมือง เชื่อว่าตนเองมีสิทธิภาพทางการเมือง อยากเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจของรัฐบาล จากการวิจัยของ Inkeles พบว่า การที่บุคคลจะเกิดความสนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น เขาต้องสนใจเรื่องราวทางการเมืองและอยากที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การทางการเมือง^๒

^๑วิทยา สุจริตธนารักษ์, "ความสำนึกทางการเมือง" การเมืองสำหรับประชาชน วารสารรายสองเดือน เล่มที่ ๖ ธันวาคม แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมนักสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๘, หน้า ๑.

^๒Alex Inkeles, "Participant Citizenship in Six Developing Countries" American Political Science Review, 63 (December, 1969), p.139.

ตารางที่ ๒๐

ความสำนึกและความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๒๖	ถ้ามีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ครั้งต่อไป ท่านคิดว่าจะไปลง คะแนนเสียงอย่างแน่นอน	(๒๖๘)	(๑๔๘)	(๔๗)	(๒๑)	(๖)	(๔๕๐)	๔.๓๓	๔.๑๘
		๕๔.๖๗	๓๐.๑๕	๙.๕๘	๔.๖๘	๑.๒๒	๑๐๐		
๒๗	เมื่อมีการเลือกตั้งผู้แทน ราษฎร ท่านจะมีความโกรธ แค้นมาก ถ้าพบว่าท่านไม่มีชื่อ ในทะเบียนผู้มีสิทธิไปลงคะ - แนนเสียง	(๒๕๔)	(๑๖๕)	(๓๔)	(๒๕)	(๑๒)	(๔๕๐)	๓.๕๕	๑๑.๑๗
		๕๖.๘๑	๓๖.๖๖	๖.๘๓	๕.๖	๒.๕๕	๑๐๐		
๒๘	ถ้าท่านมีโอกาสท่านจะสมัคร เข้ารับเลือกตั้ง เป็นผู้แทน ราษฎร	(๑๒๘)	(๑๔๑)	(๑๒๐)	(๗๑)	(๓๐)	(๔๕๐)	๓.๕๕	๑๑.๑๗
		๒๖.๑๑	๒๘.๗๖	๒๖.๕๘	๑๕.๕๕	๖.๖๒	๑๐๐		
๒๙	รัฐบาลที่ไม่สามารถแก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมได้ สมควรถูกโค่นล้มและให้มี การเลือกตั้งใหม่	(๒๓๗)	(๑๔๘)	(๕๑)	(๓๓)	(๒๑)	(๔๕๐)	๔.๑๒	๑๐.๓๒
		๕๒.๖๗	๓๐.๑๕	๑๑.๕๕	๖.๖๗	๔.๖๗	๑๐๐		

จากตารางที่ ๒๐ พบว่า ครุมีความสำนึกและสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง แสดงว่า ครุมีความรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วนร่วมและเชื่อว่า ตนเองมีความสามารถและมีประสิทธิภาพในทางการเมืองที่จะเข้าร่วมแก้ไข ตลอดจนแสดงความคิดเห็นกับรัฐบาล นอกจากนี้ ยังมีความรู้สึกอยากติดตามข่าวสาร ตลอดจนอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การทางการเมือง และเมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยในการตอบคำถาม พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงเห็นด้วยกับคำถามมีค่าเท่ากับ ๔.๓๓, ๓.๕๔, ๓.๕๔ และ ๔.๑๒ ตามลำดับ จึงเป็นสิ่งยืนยันได้ว่า ครุมีความสำนึกและสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น เป็นสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์จังหวัด ช่วยหาเสียงให้แก่พรรคที่ครุชอบ การกระทำดังกล่าวจะทำให้เกิดได้มีโอกาสมีส่วนร่วมที่ดีในการลอกแบบได้ และเกิดแนวทางการ ตลอดจนโอกาสในการฝึกหัดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๒. มองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค

การเลือกตั้ง (election) หมายถึง การให้มีการเลือกตั้งในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย การเลือกตั้ง ได้แก่ การที่บุคคลแต่ละคนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนตน (electorate) ในการใช้อำนาจทางปกครองประเทศ วิธีการในการเลือกตั้งอาจจะเป็นวิธีการซึ่งผู้เลือก เลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลาย ๆ คน เรียกว่า เป็นวิธีการเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก (majority) หรืออาจจะเป็นวิธีการซึ่งผู้เลือก เลือกจากบัญชีผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งพรรคการเมืองเป็นผู้จัดทำบัญชีขึ้นเสมอ เรียกว่าวิธีการเลือกตั้งตามแบบอัตราส่วน (proportional representation) ทั้งนี้สุดแล้วแต่ประเทศที่มีการเลือกตั้งว่า จะจัดการเลือกตั้งแบบใด^๑ นอกจากนี้ การเลือกตั้งยังมีบทบาทสำคัญยิ่งในวิธีการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งทำให้สามารถเลือกรัฐบาลรับบริหารงาน ทำให้รัฐบาลสิ้นสุดการเลือกตั้ง มีผลทำให้รัฐบาลระมัดระวังการทำงานของตนและการเลือกตั้งยังทำหน้าที่เป็น "กลไกเชื่อมโยง"

^๑ ขวงส์ ฉายะบุตร, "หลักพรรคการเมือง" (กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑), หน้า ๕-๗.

(linkage mechanism) สะท้อนทัศนคติของสาธารณชนต่อนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ การเลือกตั้งยังมีบทบาททางอ้อม โดยทำให้อำนาจของรัฐบาลเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย จากความเห็นจริงที่ว่ารัฐบาลได้รับเลือกมาจากประชาชน ประชาชนจึงยอมรับในสิทธิอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล ส่วนในด้านของประชาชน ถ้าเปรียบเทียบระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นศาสนา การเลือกตั้งก็เป็นเหมือนการประกอบพิธีทางศาสนาที่สำคัญ ทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น ทำให้บุคคลค่อย ๆ รับผิดชอบต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยแทรกซึมเข้าไปในจิตใจ^๑

ส่วนระบบพรรคการเมือง (political party system) หมายถึงสถาบันทางการเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประกอบด้วยคณะกรรมการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลมารวมกันด้วยความสมัครใจ มีหน้าที่สำคัญในการรักษาอำนาจการปกครองแผ่นดิน และใช้พรรคการเมืองเป็นเครื่องช่วยให้มหาชนให้ความยินยอมเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญของส่วนรวม^๒ และทำหน้าที่รวบรวมความต้องการของประชาชนหลาย ๆ กลุ่มแล้วมาร่วมเป็นนโยบายกว้าง ๆ ในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อใช้ในการหาเสียงที่จะเป็นรัฐบาลหรือเรียกร้องให้รัฐบาลปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นฝ่ายค้านจากความหมายของระบบพรรคการเมืองดังกล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าการที่จะมีพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ จำเป็นต้องมีการยอมรับเกี่ยวกับเรื่องหลักของความเห็นของคนส่วนมาก (majority rule) เสียก่อน คนกลุ่มน้อยจำเป็นต้องยอมรับฟังความเห็นของคนส่วนใหญ่ในลักษณะเช่นนี้ การใช้ระบบพรรคการเมืองจึงประสบความสำเร็จด้วยดี การใช้ระบบพรรคการเมืองเป็นการดึงคนหมู่มากซึ่งมีความเห็นคล้ายคลึงกันมารวมอยู่ด้วยกันเพื่อแสดงความเห็นของตนและลงมติในนโยบายทางการเมืองที่สำคัญต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยพรรคการเมืองที่จะได้รับโอกาสให้จัดตั้งรัฐบาล คือ พรรคที่ชนะการเลือกตั้ง

^๑Richard G. Niemi, and Herbert F. Weisberg. Controversies in American Voting Behavior (San Francisco : W.H. Fruman and Company, 1967), pp. 2-3.

^๒ชวงศ์ ฉายะบุตร, หลักพรรคการเมือง, หน้า ๓๗.

ตารางที่ ๒๑

การมองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๓๐	การออกเสียงเลือกตั้งเป็น หนทางเดียวที่ประชาชนอย่าง เราจะเข้าไปมีสิทธิมีเสียงใน การดำเนินงานของรัฐบาล	(๒๕๔)	(๑๕๒)	(๓๖)	(๓๔)	(๑๔)	(๔๕๐)	๔.๒๒	๑๐.๑๐
		๔๑.๘๑	๓๑.๐๐	๗.๓๕	๗.๕	๒.๘๕	๑๐๐		
๓๑	ในการเลือกตั้ง เราควร เลือกพรรคมากกว่าเลือก บุคคลในพรรค	(๒๐๗)	(๑๔๕)	(๓๓)	(๗๔)	(๓๑)	(๔๕๐)	๓.๘๖	๑๓.๐๗
		๔๖.๒๒	๓๒.๕๘	๖.๗๓	๑๕.๐๑	๖.๓๒	๑๐๐		
๓๒	พรรคการเมืองในประเทศ ไทยไม่สามารถแก้ไขปัญหา ของประเทศได้ ฉะนั้นจึง ไม่จำเป็นต้องมีพรรคการเมือง	(๘๒)	(๑๒๔)	(๔๔)	(๑๐๖)	(๗๔)	(๔๕๐)	๓.๐๖	๑๒.๗๑
		๑๖.๗๒	๒๖.๓๑	๑๐.๑๗	๒๓.๖๒	๑๖.๑๑	๑๐๐		

จากผลได้แสดงว่า คุรมองเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งและระบบพรรค คือ คุรุเข้าใจบทบาทของพรรคการเมือง ตลอดจนเห็นว่า การเลือกตั้งเป็นหนทางเดียวที่คุรมิ สิทธิที่จะใช้สิทธิของตนได้ในทางการเมือง แต่ขณะเดียวกัน คุรมิความไม่ศรัทธาต่อพรรค การเมืองไทย ซึ่งอาจจะเห็นเพราะพรรคการเมืองไม่อาจแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้ ตลอดจนไม่อาจทำตนเป็นปากเป็นเสียงที่ดีแทนประชาชนได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าคะแนน เฉลี่ยในการตอบคำถามในตารางที่ ๒๑ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงเห็นด้วยกับคำถาม เท่ากับ ๔.๒๒ และ ๓.๘๖ ตามลำดับ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่เชื่อมั่นในระบบพรรคการเมือง โดยมิค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงไม่เห็นด้วยเท่ากับ ๓.๐๖

๓. มองเห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มผลประโยชน์

สำหรับความหมายของกลุ่มผลประโยชน์ วรภาส รุจิโกชน์ สรุปลักษณะกลุ่มผลประโยชน์ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันด้วยความสมัครใจเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มตน และพยายามโน้มน้าวหรือชักจูงบุคคลผู้มีอำนาจ หรือรัฐบาลให้มียุทธศาสตร์เป็นไปในทางที่เป็น ประโยชน์แก่กลุ่มตน ทั้งนี้โดยไม่ต้องการเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองโดยตรง^๑

สำหรับองค์ประกอบภายในที่สำคัญของกลุ่มผลประโยชน์มี ๓ ประการ คือ^๒

๑. เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของบุคคลต่าง ๆ โดยสมัครใจ มีใช้การ รวมในลักษณะที่ถูกบังคับให้รวมหรือภาวะครอบงำบางอย่างที่ทำให้เกิดการรวมขึ้น

^๑ วรภาส รุจิโกชน์, "ทัศนคติทางการเมืองของกรรมกร ศึกษาเฉพาะกรณีสหภาพ แรงงานรถไฟแห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๖.

^๒ แสง รตนมงคลมาส, "กลุ่มอิทธิพล กำเนิดบทบาทผู้สร้างและทัศนคติต่อการ เปลี่ยนแปลง" ใน สัปดาห์การเมือง, ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕), หน้า ๒๑๓.

๒. โดยเจตนาของการเข้ากลุ่ม ก็เพื่อที่จะใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการรักษาผลประโยชน์ของตน โดยมีใช้เป็นการรวมกันเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์แต่อย่างไร

๓. เจตนาการรวมกันนี้ ยังพาดพิงไปถึงเรื่องของความต้องการที่จะใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานทางการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ อันจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มตน

ในประเทศที่มีระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย กลุ่มผลประโยชน์จะมีลักษณะหลายกลุ่มและกลุ่มเหล่านี้ ถ้ามีอิทธิพลอยู่ในระบบการเมืองเท่า ๆ กัน กลุ่มต่าง ๆ จะต้องดุลย์อำนาจซึ่งกันและกันไว้ มิใช่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอิทธิพลเหนือรัฐบาลของประเทศมากจนเกินไป จนทำให้กลุ่มนั้นไม่สามารถใช้อำนาจรัฐบังคับกลุ่มอื่นได้ทั้งหมด^๑ แต่ในประเทศที่มีการปกครองแบบเผด็จการ กลุ่มผลประโยชน์ไม่ค่อยมีความสำคัญ นอกจากนั้นกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ยังมีลักษณะเป็นเครื่องมือที่คำนวณอำนาจของผู้ปกครอง มากกว่าที่จะเป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกภายในกลุ่ม^๒

^๑ กระมล ทองธรรมชาติ, การเมืองและประชาธิปไตยของไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, ๒๕๑๔), หน้า ๖๑.

^๒ ชาญุณี วัชรพุก และสุชิน ดันดีกุล, พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.), หน้า ๓๗-๓๘.

ตารางที่ ๒๒

การมองเห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และสนใจจะเข้าร่วม
ในกระบวนการกลุ่มผลประโยชน์

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม	\bar{X}	S.D.
		สูงมาก		ต่ำมาก					
		๕	๔	๓	๒	๑			
๓๓	ครูประจำบาลควรมีการรวม กลุ่มกันเพื่อเป็น เครื่องมือต่อ รองกับรัฐบาล	(๑๕๐)	(๑๓๐)	(๖๖)	(๗๒)	(๓๒)	(๕๕๐)	๓.๗๖	๑๓.๐๐
		๓๘.๗๖	๒๖.๕๒	๑๓.๕๖	๑๘.๖๘	๖.๕๒	๑๐๐		
๓๔	ถ้ามีการรวมกลุ่มครูทั่วประเทศ ท่านจะเข้าร่วมเป็น สมาชิกด้วย	(๒๐๔)	(๑๔๗)	(๘๓)	(๓๖)	(๒๐)	(๕๙๐)	๓.๕๗	๑๐.๕๔
		๕๑.๖๑	๒๕.๕๘	๑๖.๗๓	๗.๓๕	๕.๐๘	๑๐๐		

จากตารางที่ ๒๒ พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และสนใจจะเข้าร่วมขบวนการกลุ่มผลประโยชน์ โดยอยากจะรวมกลุ่มกันเพื่อเป็นเครื่องมือต่อรองกับรัฐบาล และเพื่อชี้ปัญหาของครูแก่รัฐบาลและเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยในการตอบคำถามในตารางที่ ๒๒ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยในเชิงเห็นด้วยกับคำถามเท่ากับ ๓.๗๖ และ ๓.๕๗ เมื่อครูมีความเห็นดังกล่าว ก็จะฝึกฝนให้เด็กรู้จักการปรับตัวรวมกลุ่มกัน ทำงานร่วมกันและเป็นพื้นฐานในการปกครองในระบบประชาธิปไตย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สิ่งที่น่าจะพิจารณาในรายละเอียดในลำดับต่อไปก็คือ บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังที่กล่าวมาแล้ว มีความแตกต่างกันในลักษณะใดบ้าง ปัจจัยที่น่าจะนำมาพิจารณาในที่นี้ ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ เพศ และเขตปฏิบัติการสอน ว่าความแตกต่างในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้บุคลิกภาพของครูประจำบาลในจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด และจะมีส่วนทำให้เพิ่มหรือลดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาลหรือไม่ เพียงใด

บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับการศึกษา

Stouffer นักสังคมศาสตร์ ค้นพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับของความใจกว้าง นั่นคือคนที่มีการศึกษาสูงจะมีความผิวจิตเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้นกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ^๑ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้เรื่องของการเมืองดีขึ้น และการศึกษามีบทบาทอย่างสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยมและบุคลิกภาพของผู้ศึกษาและก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่แตกต่างไปจากผู้ที่มีการศึกษาต่ำ^๒ ดังนั้น การศึกษาจึงทำให้บุคคลมองโลกกว้างขึ้น ลดความรุนแรงและมีเหตุมีผลในการตัดสินใจมากขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ที่มีจิตใจโอนเอียงไปในทางเผด็จการ^๓ ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่า การศึกษาจะทำให้ครูประจำบาลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันได้ และจะมีส่วนทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันด้วยเช่นกัน

^๑Samuel S. Stouffer, Communism Conformity and Civil Liberties : A Cross - section of the Nation Speaks Its Mind (New York : Doubleday and Company, 1955), p.20.

^๒Almond and Verba, The Civic Culture : Political Attitudes and Democracy in Five Nations.

^๓Coleman, "Introduction : Education and Political Development," in Education and Political Development.

การศึกษาครั้งนี้ จึงแบ่งระดับการศึกษาของครูประจำบาลออกเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอนุปริญาตรลงมา กับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญาตรขึ้นไป โดยตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้คือ "ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญาตรขึ้นไปจะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" "ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญาตรลงมาจะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" และ ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญาตรขึ้นไปจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญาตรลงมา" ผลการวิจัย ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัย สมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญาตรขึ้นไปจะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" ในตารางที่ ๒๓ ส่วนสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญาตรลงมาจะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" ผู้วิจัยจะเสนอผล ในตารางที่ ๒๔ และสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญาตรขึ้นไปจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญาตรลงมา" ผู้วิจัยจะเสนอผล ในตารางที่ ๒๔

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๓

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับระดับการศึกษา

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญาขึ้นไป		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
สูงมาก	๕๐.๔ - ๖๐.๐	๔๔	๒๓.๒	๔๖	๒๔.๗
สูง	๔๐.๗ - ๕๐.๓	๖๕	๓๕.๒	๑๑๐	๓๖.๗
ปานกลาง	๓๐.๐ - ๔๐.๖	๑๘	๙.๕	๒๑	๗.๐
ต่ำ	๒๑.๓ - ๓๐.๙	๓๘	๒๐.๐	๕๒	๑๗.๓
ต่ำมาก	๑๒.๐ - ๒๑.๒	๒๕	๑๓.๑	๓๑	๑๐.๓
รวม		๑๙๐	๑๐๐	๓๐๐	๑๐๐
\bar{X}		๓.๓๔		๓.๕๗	
S.D.		๐.๒๒๗		๐.๒๐๗	
t		๔.๓๔			

$$t.๐๕ (df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลในตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่า ร้อยละของคะแนนครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในเกณฑ์ระดับสูงมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมาและครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีร้อยละของคะแนนในระดับต่ำน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา

และเมื่อนำมาทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้ ๔.๓๔ นั้น มีค่ามากกว่า ค่า t ในตารางคือ ๑.๘๖ แสดงว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันหรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ระดับการศึกษามีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประจำบาลทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาต่อมาว่าครูในระดับการศึกษาใดจะมีระดับของบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยมากกว่ากันนั้น ต้องมาพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของครูประจำบาลในแต่ละระดับการศึกษา ผลปรากฏว่า ค่า \bar{X} ของครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีค่ามากกว่าครูในระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า ครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไปมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษานี้ตรงกับผลการศึกษาของ พลศักดิ์ จรุงศิริ ซึ่งแสดงว่า ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อการเพิ่มวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

การที่ผลวิจัย ปรากฏผลออกมาดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าครูประจำบาลได้มีโอกาสรวมกลุ่มกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขปัญหาของครูด้วยกันเอง โดยการใช้พลังของกลุ่ม เท่ากับเป็นการฝึกหัดประชาธิปไตยไปในตัว นอกจากนี้ ครูที่มีระดับการศึกษาสูง มีโอกาสได้เรียนรู้ทางการเมืองมาก ทำให้เข้าใจค่านิยมและวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตยมากขึ้น

พลศักดิ์ จรุงศิริ, "วัฒนธรรมทางการเมืองของครูกรุงเทพมหานคร",
หน้า ๑๓๓.

ตารางที่ ๒๔

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับระดับการศึกษา

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญาขึ้นไป		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงมาก	๖๒.๖ - ๗๔.๐	๖๔	๓๓.๗	๔๔	๒๔.๗
สูง	๕๐.๑ - ๖๒.๕	๕๖	๒๙.๕	๔๗	๒๙.๐
ปานกลาง	๓๘.๖ - ๕๐.๐	๑๔	๑๐.๐	๒๔	๙.๓
ต่ำ	๒๖.๑ - ๓๘.๕	๓๗	๑๙.๕	๖๔	๒๓.๐
ต่ำมาก	๑๓.๐ - ๒๖.๐	๑๔	๗.๔	๒๗	๙.๐
รวม		๑๙๐	๑๐๐	๓๐๐	๑๐๐
\bar{X}		๓.๖๐		๓.๔๑	
S.D.		๐.๒๔๗		๐.๒๔๘	
t		๓.๗๔			

$$t_{.๐๕}(df = ๔๔๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๒๔ จะเห็นได้ว่าร้อยละของคะแนนครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับสูง มากกว่าคะแนนของครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา และพบว่า ร้อยละของคะแนนครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับต่ำน้อยกว่าคะแนนครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา

เมื่อทำการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่าค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๓.๗๔ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๘๖ จะพบว่าค่า t ในตารางมีค่าน้อยกว่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมต่างกันด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าระดับการศึกษามีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูประจำบาลทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาต่อมาว่าครูในระดับการศึกษาใด จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมมากกว่ากัน ก็ต้องมาพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของครูประจำบาลในแต่ละระดับการศึกษา ผลปรากฏว่า ค่า \bar{X} ของครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา มีค่ามากกว่า \bar{X} ของครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีจะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานและผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Janowitz และ Marvick ที่ว่าผู้ที่มีการศึกษาจำกัดจะมีอำนาจนิยมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสมบูรณ์^๑

การที่ผลการวิจัย ปรากฏออกมาดังกล่าวนี้อาจเป็นเพราะว่าครูประจำบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา ยึดมั่นในค่านิยมแบบเดิมของไทย เช่น ตามหลังผู้ใหญ่สูงชัน ไม่กต และเมื่อบวกกัน การได้รับการศึกษาที่น้อยจึงทำให้บทบาทของการศึกษาไม่อาจจะแปรเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมที่ยึดมั่นกับอำนาจให้เป็นประชาธิปไตยได้

^๑Janowitz and Marvick, Personality and Politics, pp. 306-325.

ตารางที่ ๒๕

การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่าอนุปริญญา		อนุปริญญาขึ้นไป		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงมาก	๓๗.๘ - ๔๕.๐	๖๔	๓๖.๓	๑๓๔	๔๔.๗
สูง	๓๐.๕ - ๓๗.๗	๖๒	๓๒.๖	๘๓	๒๗.๗
ปานกลาง	๒๓.๒ - ๓๐.๔	๒๕	๑๓.๒	๓๔	๑๒.๖
ต่ำ	๑๕.๘ - ๒๓.๑	๒๓	๑๒.๑	๒๕	๘.๗
ต่ำมาก	๘.๐ - ๑๕.๘	๑๑	๕.๘	๑๖	๕.๓
รวม		๑๔๐	๑๐๐	๓๐๐	๑๐๐
\bar{X}		๓.๘๑		๔.๐๔	
S.D.		๐.๓๕๑		๐.๓๖๕	
t			๔.๑๖		

$$t_{.๐๕} (df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๒๔ จะเห็นได้ว่า ร้อยละของคะแนนครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับสูง มากกว่าคะแนนของครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา และครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นไป มีเกณฑ์คะแนนในระดับต่ำ น้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา

และเมื่อมาทำการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่าค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๔.๑๖ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๘๖ พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าระดับการศึกษามีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประชากรแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาต่อมาว่า ครูในระดับการศึกษาใดจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่ากัน ก็จะต้องมาพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของครูประชากรในแต่ละระดับการศึกษา ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป มีค่ามากกว่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรีลงมา ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า ครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีลงมา ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ สาย ภาณุรัตน์ ที่พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างครูที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

การที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาตรีขึ้นไปในระยะหลัง ได้มีบทบาทในการช่วยเหลือการเลือกตั้งทำให้ครูมี

“สาย ภาณุรัตน์, "ทัศนคติครูไทยต่อกิจกรรมการเมือง : ลักษณะเฉพาะครูในกรุงเทพ - ธนบุรี," (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิชาสังคมจิตวิทยา วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๒), หน้า ๔๔, ๖๒.

โอกาสได้เข้าใจและเรียนรู้วิธีการหนึ่งในการปกครองแบบประชาธิปไตย และเมื่อผนวกกับการศึกษาที่ได้รับมากขึ้น จึงเพิ่มโอกาสและความรู้สึกในการอยากมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นอีก

บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับอายุ

เนื่องจากในสังคมไทย เป็นสังคมที่ยกย่องความเป็นผู้ใหญ่^๑ (seniority) ซึ่งได้แก่ผู้ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ในชีวิตมากและผู้ที่มีอายุน้อยพึงเคารพเชื่อฟังผู้ที่มีอายุมากกว่า ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความคิดริเริ่ม^๒ (creative thinking) กล่าวคือ ประชาชนในแถบเอเชียส่วนใหญ่ ตลอดจนคนไทยไม่ค่อยชอบแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นการขัดต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย และมีข้อน่าสังเกตที่นักรัฐศาสตร์ นักจิตวิทยา และจิตแพทย์ มีความเห็นทวนองเดียวกันว่าคนชราส่วนใหญ่เป็นอนุรักษ์นิยม ขณะที่คนหนุ่มสาวใหญ่มีความคิดริเริ่ม คนชราเป็นอนุรักษ์นิยม คือ นิสัยติดของเดิม ตามธรรมดาคนเราทำกิจการใด ๆ ก็หนึ่งเป็นอัตโนมัติตามความเชื่อ (belief) และความลำเอียง (prejudice) คนชรา (the older generation) ไม่อาจเปลี่ยนอุดมคติและทัศนคติที่ฝังแน่นอยู่ในจิตใจให้หันความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงแบบวิถุนิยมของยุคใหม่ได้ ซึ่งประเทศตะวันออก เช่นประเทศไทยซึ่งถูกวัฒนธรรมตะวันตกแพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมก็เกิซัดกันขึ้น เกิด culture lag ผู้สูงอายุกับเด็กสมัยใหม่เข้ากันไม่ติด ไม่เข้าใจกัน เด็กว่าผู้ใหญ่หัวโบราณ ไม่ดี ความ ผู้ใหญ่ว่าเด็กไร้มารยาท ผิดชอบประเพณีอันดีงาม^๓ จากแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่า อายุที่แตกต่างกันอาจจะทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกันได้ และอาจทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันได้อีกด้วย

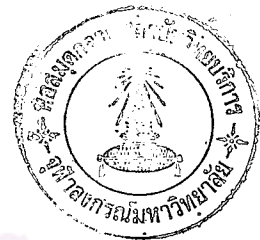
^๑ไพฑูริย์ เครือแก้ว, ลักษณะสังคมไทย (พระนคร : โรงพิมพ์เสียงเชิงเจริญ, ๒๕๐๗), หน้า ๔๔.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔๑.

^๓พล อ.ต. ทิพย์ นาถสุภา, จิตวิทยา (แผนกตำราและคำบรรยาย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑), หน้า ๖๔-๗๑.

การศึกษานี้จึงแบ่งระดับอายุออกเป็น ๒ ระดับ คือ ครูที่มีระดับอายุ ๑๔-๓๐ ปี และ ครูที่มีอายุระดับ ๓๑-๕๐ ปี โดยตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ คือ "ครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๑๔-๓๐ ปี จะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" และ "ครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๓๑-๕๐ ปี จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" นอกจากนี้แล้ว ยังตั้งสมมติฐานอีกด้วยว่า "ครูที่มีอายุ ๑๔-๓๐ ปี จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูที่มีอายุ ๓๑-๕๐ ปี"

การเสนอผลการวิจัย สมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๑๔-๓๐ ปี จะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" ไว้ในตารางที่ ๒๖ ส่วนสมมติฐานที่ว่า ครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๓๑-๕๐ ปี จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม ผู้วิจัยได้เสนอผลไว้ในตารางที่ ๒๗ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๑๔-๓๐ ปี จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประจำบาลที่มีระดับอายุ ๓๑-๕๐ ปี" ไว้ในตารางที่ ๒๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๖

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับระดับอายุ

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย		อายุ			
		๑๔ - ๓๐ ปี		๓๑ - ๕๐ ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก	๕๐.๔ - ๖๐.๐	๓๔	๒๘.๒	๔๑	๒๕.๘
สูง	๔๐.๗ - ๕๐.๓	๔๔	๓๖.๘	๑๒๖	๓๕.๘
ปานกลาง	๓๐.๐ - ๔๐.๖	๑๐	๘.๐	๒๘	๘.๐
ต่ำ	๒๑.๓ - ๓๐.๙	๒๔	๑๙.๘	๖๖	๑๘.๗
ต่ำมาก	๑๒.๐ - ๒๑.๒	๒๐	๑๖.๕	๔๑	๑๑.๖
รวม		๑๓๘	๑๐๐.๐	๓๕๒	๑๐๐.๐
\bar{X}		๓.๕๑		๓.๔๖	
S.D.		๐.๑๘๘		๐.๒๑๘	
t		๑.๑๑๓			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๕๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลในตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นว่าร้อยละของคะแนนครูทั้งสองกลุ่ม อายุอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือมีร้อยละของคะแนนในระดับสูง มากใกล้เคียงกันและร้อยละของคะแนนในระดับต่ำ น้อยใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีความแตกต่างในกลุ่มครูในสองระดับอายุน้อยมาก

จากการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๑.๑๑๓ นั้น มีค่าน้อยกว่าค่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๘๖ แสดงว่าบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูที่มีอายุน้อยกับครูอายุมาก ไม่มีความแตกต่างกันหรือกล่าวได้อีกหนึ่งนัยหนึ่งว่า อายุไม่มีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันได้ เพราะฉะนั้น สมมติฐานที่ตั้งไว้จึงไม่จริง ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ สุรพาสน์ ทิพภมาน^๑ ที่ว่านายทหารที่มีอายุมากมีทัศนคติทางการเมืองเสรีนิยมต่ำ ส่วนนายพันที่มีอายุน้อยกว่ามีทัศนคติเสรีนิยมค่อนข้างสูง แต่อย่างไรก็ตามก็สอดคล้องกับการวิจัยของสมบัติ ธำรงธัญวงศ์^๒ ที่พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของผู้นำกลุ่มเกษตรกร ที่มีอายุต่ำกว่า ๓๔ ปี กับผู้นำที่มีอายุสูงกว่า ๓๔ ปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

^๑สุรพาสน์ ทิพภมาน, "ทัศนคติทางการเมืองของนายทหารชั้นนายพันของกองทัพบก กองทัพอากาศ, กองทัพเรือ กองทัพอากาศ," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔).

^๒สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, "วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรในภาคกลาง", (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑), หน้า ๑๖๒.

ตารางที่ ๒๗

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับระดับอายุ

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	อายุ				
	๑๔ - ๓๐ ปี		๓๑ - ๕๐ ปี		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงมาก	๖๒.๖ - ๗๕.๐	๓๔	๒๘.๓	๑๑๔	๓๒.๘
สูง	๕๐.๑ - ๖๒.๐	๔๐	๒๘.๐	๑๐๓	๒๘.๓
ปานกลาง	๓๘.๖ - ๕๐.๐	๑๔	๑๐.๑	๓๓	๘.๘
ต่ำ	๒๖.๑ - ๓๘.๕	๓๒	๒๓.๑	๗๔	๒๑.๐
ต่ำมาก	๑๓.๐ - ๒๖	๑๓	๙.๔	๒๘	๗.๘
รวม		๑๓๔	๑๐๐.๐	๓๕๒	๑๐๐.๐
\bar{X}		๓.๔๓		๓.๕๓	
S.D.		๐.๓๒๒		๐.๓๒๑	
t		๑.๗๖๗			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๔๐) = ๑.๙๖$$

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นว่า มีค่าร้อยละของคะแนนในระดับสูงมากใกล้เคียงกัน และมีร้อยละของคะแนนในระดับต่ำน้อยใกล้เคียงกัน แสดงว่า มีความแตกต่างกันในกลุ่มครุที่มีอายุแตกต่างกันน้อยมาก

จากการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๑.๗๔๗ นั้น มีค่าน้อยกว่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๙๖ แสดงว่าบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครุที่มีอายุน้อยกับครุอายุมากไม่มีความแตกต่างกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า อายุไม่มีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครุทั้งสองกลุ่มอายุแตกต่างกันได้ เพราะฉะนั้น สมมติฐานที่ตั้งไว้จึงไม่จริง ซึ่งขัดกับการศึกษาทดลอง ของ Janowitz และ Marvick ซึ่งพบว่าคนหนุ่มสาวจะมีลักษณะอำนาจนิยมมากกว่าคนที่มีอายุมาก^๑

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑Janowitz and Marvick, Personality and Politics., pp.305-

ตารางที่ ๒๘

การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	อายุ			
	๑๘ - ๒๐ ปี		๓๑ - ๕๐ ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก ๓๗.๘ - ๔๕.๐	๕๕	๔๒.๘	๑๔๔	๔๐.๕
สูง ๓๐.๕ - ๓๗.๗	๓๕	๒๘.๓	๑๐๕	๒๙.๖
ปานกลาง ๒๓.๒ - ๓๐.๔	๑๗	๑๒.๓	๔๕	๑๒.๘
ต่ำ ๑๕.๙ - ๒๓.๑	๑๓	๙.๕	๔๐	๑๑.๔
ต่ำมาก ๘.๐ - ๑๕.๘	๑๐	๗.๒	๑๘	๕.๑
รวม	๑๓๘	๑๐๐.๐	๓๕๒	๑๐๐.๐
\bar{X}	๓.๘๔		๓.๘๗	
S.D.	๐.๓๒๒		๐.๓๔๕	
t	๐.๓๔			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลในตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่าร้อยละของคะแนนทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือ มีร้อยละของคะแนนครูในระดับสูงมีค่ามากใกล้เคียงกัน และร้อยละของคะแนนครูในระดับต่ำ มีค่าน้อยใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีความแตกต่างในกลุ่มครูในสองระดับอายุน้อยมาก

จากการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่าค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๓๔ นั้น ซึ่งมีค่าต่ำกว่า ค่า t ในตาราง ซึ่งเท่ากับ ๑.๘๖ จึงแสดงว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูที่มีอายุน้อย และของครูอายุมากไม่มีความแตกต่างกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าอายุไม่มีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูทั้งสองกลุ่ม อายุแตกต่างกันเลย ฉะนั้นสมมติฐานที่ตั้งไว้จึงไม่จริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ

จากคำพิงเพยที่ว่า ผู้ชายเป็นข้างเข้าหน้า ผู้หญิงเป็นข้างเข้าหลัง แสดงให้เห็นว่าในสังคมไทยสมัยก่อน ฐานะทางสังคมของชายและหญิงไม่เท่าเทียมกัน คือ ชายจะได้รับเกียรติมากกว่าหญิง ทั้งในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น ชายมีฐานะเป็นผู้นำครอบครัว มีสิทธิเรียนหนังสือหาความรู้ มีอิสระในการไปไหนมาไหนในเวลากลางคืน ซึ่งหญิงไม่มีสิทธิดังกล่าว ซึ่งถ้าหากมีการพิจารณากันตาม "Theory of sexual politics"^๑ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชายกับหญิง จะปรากฏว่าชายมีความเหนือกว่าหญิงในแทบทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการเมืองจะสังเกตได้ชัดว่าชายมีบทบาทมากกว่าหญิง จากแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าเพศที่ต่างกันจะทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกันได้ และอาจทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันได้อีกด้วย

การศึกษานี้ จึงตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้คือ "ครูประชาบาลชายมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" "ครูประชาบาลหญิง มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" นอกจากนี้ยังตั้งสมมติฐานอีกว่า "ครูประชาบาลชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประชาบาลหญิง"

ฉะนั้น จึงเสนอผลการวิจัย สมมติฐานที่ว่า "ครูประชาบาลชายมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" ในตารางที่ ๒๔ ส่วนสมมติฐานที่ว่า "ครูประชาบาลหญิงมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" จะเสนอผลในตารางที่ ๓๐ และสมมติฐานที่ว่า "ครูประชาบาลชายจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประชาบาลหญิง" ผู้วิจัยจะเสนอผลในตารางที่ ๓๑

^๑Kate Millett, Sexual Politics (New York : Avon Books, 1971), pp.26-28.

ตารางที่ ๒๔
 บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับเพศ

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	เพศ				
	ชาย		หญิง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงมาก	๕๐.๔ - ๖๐.๐	๕๕	๓๓.๗	๗๕	๒๒.๕
สูง	๔๐.๗ - ๕๐.๓	๕๓	๓๒.๕	๑๒๒	๓๗.๓
ปานกลาง	๓๐.๐ - ๔๐.๖	๑๑	๖.๘	๒๗	๘.๓
ต่ำ	๒๑.๓ - ๓๐.๕	๒๖	๑๖.๐	๖๕	๑๙.๕
ต่ำมาก	๑๒.๐ - ๒๑.๒	๑๘	๑๑.๐	๓๘	๑๑.๖
รวม		๑๖๓	๑๐๐.๐	๓๒๗	๑๐๐.๐
\bar{X}		๓.๖๒		๓.๑๗	
S.D.		๐.๒๕๖		๐.๑๘๘	
t		๔.๕๗			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๕๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๒๔ จะเห็นได้ว่าร้อยละของคะแนนครุประชาบาลชายมีเกณฑ์คะแนนในระดับสูง มีค่ามากกว่าครุประชาบาลหญิงและมีร้อยละของคะแนนครุประชาบาลชายมีเกณฑ์คะแนนในระดับต่ำ มีค่าน้อยกว่าครุประชาบาลหญิง

เมื่อนำมาทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๔.๔๗ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตาราง ซึ่งเท่ากับ ๑.๘๖ จะพบว่าค่า t ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่าครุประชาบาลเพศชายและเพศหญิง มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาว่า ครุเพศชาย หรือเพศหญิง จะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยมากกว่ากัน ต้องพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของครุในแต่ละเพศ ผลการศึกษาปรากฏว่าครุประชาบาลชายมีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) มากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของครุประชาบาลหญิง แสดงว่าครุประชาบาลชายมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย และมีมากกว่าครุประชาบาลหญิง ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พลศักดิ์ จรุงกรศิริ^๑ ที่ว่า ครุชายมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าครุหญิง

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑พลศักดิ์ จรุงกรศิริ, "วัฒนธรรมทางการเมืองของครุกรุงเทพมหานคร,"

ตารางที่ ๓๐
 บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับเพศ

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม		เพศ			
		ชาย		หญิง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก	๖๒.๖ - ๗๔.๐	๕๑	๓๑.๓	๑๐๑	๓๐.๕
สูง	๕๐.๑ - ๖๒.๕	๔๓	๒๖.๕	๑๐๑	๓๐.๕
ปานกลาง	๓๘.๖ - ๕๐.๐	๑๔	๘.๕	๓๓	๑๐.๑
ต่ำ	๒๖.๑ - ๓๘.๕	๓๗	๒๒.๗	๗๑	๒๑.๗
ต่ำมาก	๑๓.๐ - ๒๖.๐	๑๘	๑๑.๐	๒๑	๖.๕
รวม		๑๖๓	๑๐๐.๐	๓๒๗	๑๐๐.๐
\bar{X}		๓.๔๑		๓.๕๖	
S.D.		๐.๓๗๗		๐.๒๖๕	
t		๒.๖๔			

$$t_{.๐๕}(df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๓๐ จะเห็นได้ว่าร้อยละของคะแนนครูประจำบาลหญิงมีเกณฑ์คะแนนในระดับสูง มีค่ามากกว่าครูประจำบาลชาย และมีร้อยละของคะแนนครูประจำบาลหญิง มีเกณฑ์คะแนนในระดับต่ำมีค่าน้อยกว่าร้อยละของครูประจำบาลชาย

เมื่อกำหนดมาทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า ค่าคะแนน t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๒.๖๔ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๙๖ จะพบว่า ค่า t ที่คำนวณได้สูงกว่า ค่า t ในตาราง แสดงว่าครูประจำบาลชายและหญิง มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมแตกต่างกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เพศมีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม และเมื่อพิจารณาต่อมามีว่าครูประจำบาลชายหรือหญิงมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมมากกว่ากัน ต้องมาพิจารณาค่า (\bar{X}) (คะแนนเฉลี่ยรวม) ของครูในแต่ละเพศ ผลปรากฏว่า ค่า \bar{X} ของครูประจำบาลหญิงมีค่ามากกว่า ค่า \bar{X} ของครูประจำบาลชาย แสดงว่า ครูประจำบาลหญิงมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมและมีมากกว่าครูประจำบาลชาย ซึ่งสมจริงดังตั้งสมมติฐานไว้ แต่การศึกษานี้จำกัดกับการศึกษาของ จำเริญ แสงสว่าง ซึ่งพบว่านิสิตชายส่วนใหญ่มีทัศนคติในแบบก้าวร้าวรุนแรงมากกว่านิสิตหญิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำเริญ แสงสว่าง, "ทัศนคติต่อการเมืองและปัญหาสังคม เศรษฐกิจ ศึกษาเปรียบเทียบ นิตยชันปีที่ ๔ คณะรัฐศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,"
หน้า ๑๖๔.

ตารางที่ ๓๑
การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เพศ				
	ชาย		หญิง		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
สูงมาก	๓๗.๘ - ๔๕.๐	๘๒	๕๐.๓	๑๒๑	๓๗.๐
สูง	๓๐.๕ - ๓๗.๗	๔๖	๒๘.๒	๑๐๐	๓๐.๖
ปานกลาง	๒๓.๒ - ๓๐.๔	๑๔	๘.๖	๔๗	๑๔.๔
ต่ำ	๑๕.๘ - ๒๓.๑	๑๓	๘.๐	๔๐	๑๒.๒
ต่ำมาก	๕.๐ - ๑๕.๘	๘	๕.๘	๑๔	๕.๘
รวม		๑๖๓	๑๐๐.๐	๓๒๗	๑๐๐.๐
\bar{X}		๔.๑๑		๓.๘๐	
S.D.		๐.๔๒๕		๐.๓๑๒	
t		๕.๑๒			

$$t_{.๐๕} \quad (df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏ ในตารางที่ ๓๑ จะพบว่า ร้อยละของคะแนนครูประชาบาลชายมีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับสูง มีค่ามากกว่าร้อยละของคะแนนของครูประชาบาลหญิงที่มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน และร้อยละของคะแนนครูประชาบาลชายมีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับต่ำ มีค่าน้อยกว่าร้อยละของคะแนนของครูประชาบาลหญิง

เมื่อทำการทดสอบด้วยวิธี t-test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๔.๑๗ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t ในตาราง ซึ่งเท่ากับ ๑.๙๖ จะพบว่าค่า t ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่าค่า t ในตารางแสดงว่า ครูประชาบาลทั้งสองเพศมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาต่อมาว่าในเพศทั้งสองนี้ครูประชาบาลเพศใด จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่ากัน ก็ต้องพิจารณาค่า \bar{X} (คะแนนรวมเฉลี่ย) ของครูประชาบาลทั้งสองเพศ ผลปรากฏว่า \bar{X} ของครูประชาบาลชาย มีค่ามากกว่า \bar{X} ของครูประชาบาลหญิง

แสดงว่า ครูประชาบาลชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประชาบาลหญิง ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ วงศ์ เลิศไพศาล ที่ว่าในส่วนที่เกี่ยวกับความรอบรู้และความรู้สึก ตลอดจนความสนใจจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นิสิตชายมีมากกว่านิสิตหญิง^๑

ศูนย์วิทยพัช
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑วงศ์ เลิศไพศาล, "วัฒนธรรมทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตปีสุดท้าย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อฐานะและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทน," บทความย่อ.

บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเขตปฏิบัติการสอน

เนื่องจากการที่มนุษย์อยู่ในสิ่งแวดล้อมใด ก็พยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ด้วย ฉะนั้นเขตปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมอันหนึ่งก็น่าจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำภาค เพราะว่าครูในเขตปฏิบัติการสอนซึ่งอยู่ในเขตการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ จะต้องได้รับอิทธิพลจากการโฆษณาชวนเชื่อ การข่มขู่ของฝ่ายผู้ก่อการร้ายและในเขตดังกล่าวก็อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดมากจึงได้รับข่าวสารทางการเมืองน้อย และขาดโอกาสในการใกล้ชิดกับส่วนกลาง นอกจากนี้แล้วครูยังต้องเผชิญปัญหาเรื่องความอดอยากและแห้งแล้งของภูมิภาค ทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรีไม่ค้ำยกล้ำไปสอน ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้แล้ว ผู้วิจัยคิดว่าความแตกต่างในเขตปฏิบัติการสอนซึ่งแบ่งเป็นในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์และนอกเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์น่าจะมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย

การศึกษานี้ จึงตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้คือ "ครูประจำภาคนอกเขตการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" "ครูประจำภาคในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" และ "ครูประจำภาคนอกเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าครูประจำภาคในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์" ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัย สมมติฐานที่ว่า "ครูประจำภาคนอกเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย" ไว้ในตารางที่ ๓๒ ส่วนสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำภาคในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม" จะเสนอในตารางที่ ๓๓ (แสดงค่า t) และสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำภาคนอกเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าครูประจำภาคในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์" จะเสนอได้ในตารางที่ ๓๔

ตารางที่ ๓๒

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับเขตปฏิบัติการสอน

บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	เขตปฏิบัติการสอน			
	ใน เขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์		นอก เขตแทรกซึมคอมมิวนิสต์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก ๕๐.๔ - ๖๐.๐	๕๘	๒๗.๔	๗๓	๒๕.๔
สูง ๕๐.๗ - ๕๐.๓	๖๘	๓๒.๗	๑๐๖	๓๗.๖
ปานกลาง ๓๐.๐ - ๕๐.๖	๑๖	๗.๗	๒๒	๗.๘
ต่ำ ๒๑.๓ - ๓๐.๔	๔๐	๑๘.๒	๕๐	๑๗.๗
ต่ำมาก ๑๒.๐ - ๒๑.๒	๒๖	๑๒.๕	๓๑	๑๑.๐
รวม	๒๐๘	๑๐๐.๐	๒๘๒	๑๐๐.๐
\bar{X}	๓.๔๔		๓.๔๑	
S.D.	๐.๒๐๘		๐.๒๒๘	
t	๐.๗๑			

$$t_{.๐๕} (df=๔๕๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่าร้อยละของคะแนนครูทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก คือมีร้อยละของคะแนนในระดับสูงของทั้งสองกลุ่มสูงใกล้เคียงกันและมีร้อยละของคะแนนในระดับต่ำของทั้งสองกลุ่ม ค่าใกล้เคียงกันแสดงว่ามีความแตกต่างในเขตปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับที่น้อยมาก

จากการทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๗๑ และค่า t ในตารางเท่ากับ ๑.๙๖ แสดงว่าค่า t ที่คำนวณได้มีน้อยกว่าค่า t ในตารางซึ่งแสดงว่าบุคลิกภาพของครูที่มีเขตปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าเขตปฏิบัติการสอนที่แตกต่างกันไม่ได้มีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูแตกต่างกันเลย ฉะนั้น สมมติฐานที่ตั้งไว้จึงเป็นความจริง

คุรุวิทยาลัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๓

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับเขตปฏิบัติการสอน

บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	เขตปฏิบัติการสอน				
	ในเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์		นอกเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงสุด	๖๒.๖ - ๗๕.๐	๖๑	๒๔.๓	๔๑	๗๒.๓
สูง	๕๐.๑ - ๖๒.๕	๖๔	๓๐.๘	๔๐	๒๘.๔
ปานกลาง	๓๘.๖ - ๕๐.๐	๒๑	๑๐.๑	๒๖	๔.๒
ต่ำ	๒๖.๑ - ๓๗.๕	๕๓	๒๐.๗	๖๓	๒๒.๓
ต่ำมาก	๑๓.๐ - ๒๖	๑๔	๕.๑	๒๒	๗.๘
รวม		๒๐๘	๑๐๐.๐	๒๘๒	๑๐๐.๐
\bar{X}		๓.๕๑		๓.๕๖	
S.D.		๐.๓๐๓		๐.๓๐๑	
t		๐.๕๔			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๙๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๓๓ แสดงให้เห็นว่าร้อยละของคะแนนครูประจำบท ทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือ มีร้อยละของคะแนนในระดับสูง มีค่ามากใกล้เคียงกัน และมีร้อยละของคะแนนในระดับต่ำมีค่าน้อยใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีความแตกต่างในบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมในครูประจำบททั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อยมาก หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เขตปฏิบัติการสอนไม่มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม ในกลุ่มครูประจำบททั้งสองกลุ่ม

จากการทดสอบด้วย t -test ปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ ๐.๔๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่า t ในตารางคือ ๑.๔๖ แสดงว่าบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูที่มีเขตปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าเขตปฏิบัติการสอนที่แตกต่างกัน ไม่ได้มีส่วนทำให้บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูแตกต่างกันเลย

คุรุณวิทย์วิทยาทรรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๔

การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเขตปฏิบัติการสอน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เขตปฏิบัติการสอน				
	ใน เขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์		นอก เขตแทรกซึมคอมมิวนิสต์		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สูงมาก	๓๗.๘ - ๔๕.๐	๘๖	๔๑.๔	๑๑๗	๔๑.๕
สูง	๓๐.๕ - ๓๗.๗	๖๐	๒๘.๕	๘๕	๓๐.๑
ปานกลาง	๒๓.๒ - ๓๐.๔	๒๕	๑๔.๓	๓๔	๑๒.๑
ต่ำ	๑๕.๕ - ๒๓.๑	๑๔	๕.๑	๓๓	๑๑.๗
ต่ำมาก	๘.๐ - ๑๕.๘	๑๔	๖.๗	๑๓	๔.๖
รวม		๒๐๘	๑๐๐.๐	๒๘๒	๒๐๐.๐
\bar{X}		๓.๔๐		๓.๘๗	
S.D.		๐.๓๖		๐.๓๓	
t		๐.๕๗			

$$t_{.๐๕} (df = ๔๕๐) = ๑.๙๖$$

จากข้อมูลในตารางที่ ๓๔ แสดงให้เห็นว่า ร้อยละของคะแนนครูทั้งสองเขตปฏิบัติการสอนมีระดับใกล้เคียงกัน คือมีร้อยละของคะแนนในระดับสูง มีค่ามากใกล้เคียงกันและร้อยละของคะแนนครูในระดับต่ำมีค่าน้อย ใกล้เคียงกันและร้อยละของคะแนนครูในระดับต่ำมีค่าน้อยใกล้เคียงกัน แสดงว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาลและที่มีเขตปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

จากการทดสอบด้วย t-test ผลปรากฏว่า ค่า t ที่คำนวณได้ เท่ากับ ๐.๔๗ นั้น มีค่าน้อยมากกว่า ค่า t ในตารางซึ่งเท่ากับ ๑.๙๖ แสดงว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูที่มีเขตปฏิบัติการสอนต่างกันนั้นไม่มีความแตกต่างกันหรืออาจกล่าวได้อีกหนึ่งหนึ่งว่าเขตปฏิบัติการสอนที่แตกต่างกันไม่มีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำบาลแตกต่างกัน

สิ่งที่น่าจะพิจารณาในรายละเอียดต่อไปคือ ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าครูประจำบาลที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง และครูประจำบาลที่มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

บุคคลซึ่งมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย จัดเป็นบุคคลที่มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มองโลกในแง่ดีและมีศรัทธาต่อชีวิตเป็นบุคคลซึ่งเคารพกฎเกณฑ์ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เช่น เคารพหลักเกณฑ์ของเสียงข้างมาก เคารพหลักเกณฑ์ที่ว่าอำนาจอันชอบธรรมทางการเมืองเกิดจากการให้ความยินยอมของประชาชน ซึ่งก่อให้เกิดรูปแบบและวิธีการปกครองโดยพยายามให้ทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็เป็นวิธีการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องและมีแนวความคิดที่จะส่งเสริมหลักเกณฑ์ดังกล่าว ฉะนั้นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย น่าจะมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงด้วย ซึ่งแตกต่างจากบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม ซึ่งมองโลกในแง่ร้าย เกรงครครัดต่อระเบียบประเพณี มีความนิยมในอำนาจไม่ชอบวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะเห็นว่าเป็นวิธีการที่ชักช้าและไม่เด็ดขาด น่าจะมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วมมีส่วนร่วมทางการเมือง

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิจัย สมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ
ประชาธิปไตย จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง" ไว้ในตารางที่๓๔ (แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย
โดยพิจารณาจากปัจจัยทางด้านเพศและการศึกษา) และสมมติฐานที่ว่า "ครูประจำบาลที่มี
บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ" ไว้ในตารางที่๓๖ (แสดงค่า
คะแนนเฉลี่ย โดยพิจารณาจากปัจจัยทางด้านเพศและการศึกษา)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๔

เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของครูประชาบาล โดยพิจารณาปัจจัยทางด้านภาพและการศึกษา

สเกลบุคลิกภาพแบบ ประชาธิปไตยและสเกล การมีส่วนร่วมทาง การเมือง	คะแนนเฉลี่ยระดับการศึกษา		คะแนนเฉลี่ยเพศ	
	ต่ำกว่าอนุปริญญาตรี ลงมา	ตั้งแต่อนุปริญญาตรี ขึ้นไป	หญิง	ชาย
บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย	๓.๓๔	๓.๕๓	๓.๑๗	๓.๖๒
การมีส่วนร่วมทาง การเมือง	๓.๔๑	๔.๐๔	๓.๔๐	๔.๑๑

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๓๔ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น พบว่า
คะแนนเฉลี่ยในสเกลบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของครูประชาบาล จะมีค่าเพิ่มขึ้นจาก ๓.๓๔
เป็น ๓.๕๓ และคะแนนเฉลี่ยในสเกลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประชาบาล พบว่า
มีค่ามากขึ้นด้วย คือจาก ๓.๔๑ เป็น ๔.๐๔ แสดงว่า เมื่อระดับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ครู
ประชาบาลจะมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยมากขึ้น และมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น กล่าว
ได้ว่าครูประชาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยจะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง และเมื่อ
พิจารณาถึงเพศ พบว่าครูประชาบาลเพศชายจะมีคะแนนเฉลี่ยในสเกลบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของครูประชาบาลเพศหญิงและคะแนนเฉลี่ยของครูประชาบาลชาย
ในสเกลการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็มีมากกว่าคะแนนเฉลี่ยในครูประชาบาลหญิง แสดงว่า
ในเรื่องเพศแล้ว เพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยมากขึ้นจะมีส่วนร่วมทางการเมือง
มากขึ้น หรือกล่าวได้ว่าครูประชาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยจะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ ๓๖

เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมกับการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของครูประจำตำบล โดยพิจารณาปัจจัยทางด้านเพศและการศึกษา

สเกลบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม และ สเกลการมีส่วนร่วมทางการเมือง	คะแนนเฉลี่ยระดับการศึกษา		คะแนนเฉลี่ย เพศ	
	ต่ำกว่า อนุปริญญาตรี ลงมา	ตั้งแต่ อนุปริญญาตรี ขึ้นไป	หญิง	ชาย
บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม	๓.๖๐	๓.๔๑	๓.๕๖	๓.๔๑
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	๓.๘๑	๔.๐๔	๓.๘๐	๔.๑๑

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๓๖ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาที่ลดลง พบว่า
คะแนนเฉลี่ยในสเกลบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของครูประจำตำบล จะมีค่าเพิ่มมากขึ้น คือจาก
๓.๔๑ เป็น ๓.๖๐ และคะแนนเฉลี่ยในสเกลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประจำตำบลจะ
มีค่าลดลง คือจาก ๔.๐๔ เป็น ๓.๘๑ แสดงว่า เมื่อระดับการศึกษาลดลง ครูประจำตำบล
จะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมมากขึ้น แต่กลับมีส่วนร่วมทางการเมืองลดลงหรือกล่าวได้ว่า
ครูประจำตำบลที่มีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำและเมื่อพิจารณาถึง
เพศ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของครูประจำตำบลหญิงในสเกลบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม มีค่ามาก
กว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของครูประจำตำบลชาย แต่ค่าคะแนนเฉลี่ยของครูประจำตำบลหญิงในสเกล
การมีส่วนร่วมทางการเมือง กลับมีค่านิยมกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของครูประจำตำบลชาย แสดงว่า
เมื่อพิจารณาถึงเพศหญิงที่อ่อนแอ พบว่า ครูประจำตำบลหญิงจะมีบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมมาก
ขึ้น แต่กลับมีส่วนร่วมทางการเมืองลดลง หรือกล่าวได้ว่าครูประจำตำบลที่มีบุคลิกภาพแบบ
อำนาจนิยมจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ สมดังสมมติฐานที่ตั้งไว้